

DRAUGAS

PERIODICALS
August 26, 1998

Vol. LXXXVII

Kaina 50 c.

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

TREČIADIENIS – WEDNESDAY, RUGPJŪTIS – AUGUST 26, 1998

Nr. 166

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 8/25/98

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Centristai skelbia pavoju Lietuvos verslui

Vilnius, rugpjūčio 25 d. (BNS) — Lietuvos Centro sąjunga, sunerimusi dėl finansų krizės Rusijoje, paragino vyriausybę imtis ilgalaikių priemonių, siekiančių apsaugoti visose nepastoviose rinkose veikiančius Lietuvos verslininkus.

Antradienį paskelbtame pareiškime, kurį pasirašė Centro sąjungos (CS) vadovas ir Seimo vicepirmininkas Romualdas Ozolas, vyriausybę raginama nustatyti aiškų „savitarpio pagalbos santykį, Lietuvos valstybės jėgoms padedant išsilaikyti rizikos ar krizių zonoje, šitaip ginat Lietuvos rinkos interesus, gausinant visos Lietuvos visuomenės galimy-

bes“. R. Ozolas skeptiškai vertina „raminančius“ specialistų pasisakymus, esą finansinė krizė Rusijoje nepadarys didelės žalos Lietuvai ir jos verslininkams.

„Rusijos finansų krizė yra gilesnės pasaulio apimančios finansų krizės dalis. Naivu tikėtis, kad ji ją nebus įtraukta Lietuva“, perspėja R. Ozolas.

Centristas reiškia viltį, kad Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus „nepasiduos raminančioms nuotaikoms“ bei „panaudos visas savo galias patikimoms Lietuvos žmonių ir ūkio apsaugos programoms sukurti ir vykdyti“.

Brooklyn'o bažnyčios padegėjas „pasižymėjo“ ir Lietuvoje

Vilnius, rugpjūčio 22 d. (LR) — New Yorke, Brooklyn rajone, esančią Apreiškimo bažnyčios kleboniją stipriai nuniokojo gaisras. Šioje bažnyčioje aukojamose šv. Mišiose dalyvauja ir apie šimtą vietos lietuvių.

Įtariama, kad gaisrą sukėlė ir Jungtinės Valstijos iš Klaipėdos atvykęs 63 metų Algimantas Endriekus, kuris šioje bažnyčioje pusantrų mėnesių dirbo zakristijonu. Dabar jis yra viename New Yorko kalėjimų.

Apreiškimo bažnyčios klebonas Vytautas Palubinskas sakė birželio 15 d. A. Endriekų dirbti zakristijonu priėmęs po vietos lietuvių rekomendacijos.

Netrukus jis išvyko į Lietuvą. Po mėnesio sugrįžusiam klebonui buvo pranešta, jog naujasis zakristijonas girtavo ir darbe beveik nesirodė.

Už nusizengimus A. Endriekus iš darbo buvo atleistas, tačiau paliktas ir toliau gyventi klebonijoje, kol susiras naują darbą ir gyvenamąją vietą.

Klebonas V. Palubinskas nustrė, kai grįžęs iš Lietuvos paskutinio mėnesio telefono sąskaitą rado „padidejusią“ tūkstančių dolerių. „Sąskaita rodo, jog į Lietuvą ir Gudiją buvo skambinta septyniolieseimt kartų. Be jo, klebonijoje lietuviškai niekas nemoka“, sakė klebonas.

Įsitikinęs, jog tai yra sąskaita už A. Endriekaus pasikalbėjimus su Lietuva ir Baltarusija, klebonas panaikino tolesnio ryšio galimybę. Jis įsitikinęs, jog tai ir buvo pagrindinė zakristijono keršto priežastis.

Po gaisro klebonas kurį laiką negalėjo nakvoti savo bute antrajame klebonijos aukšte. Jo vertinimu, Apreiškimo bažnyčiai padaryta žala yra 200-300,000 dolerių.

A. Endriekus kleboniją padegė trijose vietose: klebono raštinėje, koridoriuje ir laiptinėje. Sudėję įvairūs dokumentai, klebonijos metrikų prašymai, laiškai, dalis parapijų priklausanti pinigų, čekių, nemažai asmeninių klebono knygų ir meno kūrinių — daugiausia lietuviškos grafikos, tapybos, skulptūrų.

Nusikaltimo vietoje sulaukė A. Endriekų policija iš pradžių nuvežė į ligoninę. Ten jo kraujyje buvo nustatytas didelis alkoholio kiekis.

Prieš 8 metus į JAV atvy-

kęs A. Endriekus Lietuvoje buvo žinomas kaip padėginėtojas. Kai kurie Klaipėdos teisėsaugos pareigūnai dar gerai prisimena porą dešimtmečių nemazai rūpesčių kėlusį A. Endriekų — jo pavardę jiems siejasi su gaisrais.

Sukarintos priešgaisrinės apsaugos, dalinio pareigūnai sakė, kad A. Endriekus buvo padėgęs ne vieną savo darbovietę, kėsinosi ir į tėvų namą. Liepsnojo senasis kojinių fabrikas, stovėjęs patį Klaipėdos centrą. Tik dvi dienas padirbęs Jūrų prekybos uosto kiemsargiu, A. Endriekus padegė medžio apdirbimo cecho tvorą.

Priešgaisrinės apsaugos dalinio viršininko pavaduotojui Gintautui Stankevičiui gerai įsiminė net trys gaisrai Girulių pionierių stovykloje, kur A. Endriekus buvo įdarbintas katilinėje. Jis pridūrė, kad A. Endriekus niekada nesikesino į pastatą, kuriame būtų žmonių ar gyvulių.

1986 m. pradžioje per vieną naktį A. Endriekus padegė penkis Minijos ir Mituvos gatvės, kur gyveno jo tėvai, sandėliukus. Didesnių nuostolių vėl pavyko išvengti, nes gaisrus tuojau užgesindavo patys šeimininkai arba gaisrininkai.

Už chuliganizmą, tyčinį valstybinio ir visuomeninio turto naikinimą ir grobstymą, nepaklusimą milicijos pareigūnams A. Endriekus didžiąją gyvenimo dalį praleido už grotų. 1975 m. jis pripažintas itin pavojingu recidyvistu. Tačiau iš kalėjimo dažniausiai grįždavo daug ankstiau numatyto termino. Sudėjęs visas skirtas bausmes, už grotų jis turėjo praleisti daugiau metų, negu yra jam pašiam.

Suimtas už padėgimą JAV, A. Endriekus teigė buvęs ilgai kalinamas už antisovietinę veiklą Lietuvoje.

* Pasaulio banko būstinėje Vašingtone dirbs Lietuvos atstovė Natalija Guseva. Vilniaus universitete baigusi ekonominę kibernetiką ji pastaraisiais metais dirbo Finansų ministerijos tarptautinių departamente skyrus viršininke, jos darbas buvo susijęs su Pasaulio banku, kitomis užsienio finansinėmis institucijomis, kurios teikia paslaugas, konsultacijas Lietuvai. Vašingtone esančiame Pasaulio banko Šiaurės ir Baltijos valstybių įstaigoje N. Guseva artimiausius porą metų dirbs

Rugpjūčio 23 dieną Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus kardinolui Vincentui Sladkevičiui įteikė aukščiausią valstybės apdovanojimą — Vytauto Didžiojo I laipsnio ordiną. Rugpjūčio 20 d. savo 78-ąjį gimtadienį atšventęs Lietuvos Katalikų Bažnyčios hierarchas, prezidento dekretu, apdovanotas „už doros bei laisvos tautos dvasios brandinimą Lietuvoje“. Vytauto Didžiojo I laipsnio ordinu paprastai apdovanojami užsienio valstybių vadovai. Kardinolas V. Sladkevičius — trečiasis Lietuvos pilietis, gavęs šį apdovanojimą. Jo kavalieriumi yra tapę: kardinolas baigęs prezidentas Algirdas Brazauskas ir Kovo 11-osios akto įkvėpėjas, Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis.

Nuotr.: Prezidentas Valdas Adamkus savo apsilankymu Kaune pagerbė kardinolą Vincentą Sladkevičių, atvežęs jam skirtą apdovanojimą. (Elta)

Lietuvos vadovas: Būtingė nebus grėsminga aplinkai

Būtingė, rugpjūčio 25 d. (Elta) — Lietuvos pajūryje statomą Būtingės naftos terminalą antradienį apžiūrėjęs prezidentas Valdas Adamkus teigia asmeniškai įsitikinęs, kad darbai atliekami profesionaliai, naudojantis geriausiomis šiuolaikinėmis technologijomis bei patirtimi.

„Kartu noriu visus Lietuvos gyventojus ir kaimynus užtikrinti, kad mes su šiuo uostu išsijungiamieji bendrąją Europos ekonominę sistemą“, žurnalistams sakė prezidentas ir užtikrino, jog nereikia baimintis esą Būtingės terminalas kels pavojų aplinkai.

Statyti Būtingės terminalą, tiesti vamzdynus pradėta beveik prieš 3 metus. Didžiausios Lietuvos statybos vertė pagal projektą — 268 milijonai JAV dolerių.

Kaip sakė akcinės bendrovės „Būtingės nafta“ generalinio direktoriaus įgaliojimus laikinai vykdantis Algimantas Zaremba, jau šių metų pabaigoje ketinama pradėti vartoti vamzdynus — nafta iš Mažeikių bus tiesiai pumpuojama į tanklaivius Baltijos jūroje.

Preiloje ieškoto lobia iš viso nėra

Neringa, rugpjūčio 25 d. (Elta) — Vokietijos televizijos bendrovė NDR nutraukė lobia paieškas Preiloje ne dėl lietuvių bendrovės nerangumo, o įsitikinusi, jog lobia ieškojoje vietoje Kuršių mariose nėra.

Žiniasklaidoje išplatintą informaciją, kad NDR nutraukė lobia paieškas, nes buvo nepatenkinta Klaipėdos bendrovės „Geoprojektas“ darbu, antradienį spaudos konferencijoje neigė NDR žurnalistas Michael Schmidt, teigdamas, kad „Geoprojektas“ čia niekuo dėtas: patikrinus tariamą slėptuvę, paaiškėjo, kad nieko panašaus į lobį ten nėra.

Bendrovės „Geoprojektas“ direktorius Artūras Šlauteris spaudos konferencijoje patvirtino, kad maždaug metro gy-

lį aplenkiant talpyklas Būtingėje. Kitų metų rudenį numatyta pradėti naudotis ir pačiu terminalu.

Jau skelbta, kad tiesiant

Baltijos oro erdvę kontroliuos bendra tarpvalstybinė sistema

Vilnius, rugpjūčio 25 d. (BNS) — Krašto apsaugos viceministras Povilas Malakauskas ir JAV Karinių oro pajėgų (KOP) specialistai antradienį aptarė bendros Baltijos valstybių oro erdvės kontrolės sistemos BALTNET kūrimą.

Pagrindinė šio projekto dalis yra regioninis oro erdvės stebėjimo centras Karmėlavoje.

Po susitikimo viceministras sakė, jog susitikęs su 10 JAV elektronikos sistemų specialistų aptaręs Lietuvos pasiruošimą priimti centrui skirtą įrangą, kurią amerikiečiai Lietuvai perduos kitamet.

P. Malakauskas pažymėjo, kad BALTNET kuriamas penkiomis kryptimis. „Turėti būti paruošta teisinė bazė, infrastruktūra (ryšio priemonės, radarai), struktūra, personalas bei finansavimas“, sakė vice-

magistrinius ir jūrinius vamzdynus pastebėta nekokybiškai atlikto darbo, tačiau darbus atliekanti Vokietijos firma užtikrino ištaisysianti klaidas ir garantavo, jog ateityje tokių nesklaidumų nebus.

ministras. Jis pažymėjo, kad centro darbuotojai privalo kalbėti angliškai, turėti tokiame darbe reikalingą išsilavinimą.

Lietuva, Latvija ir Estija BALTNET kuria drauge su JAV. Dar 1994 m. JAV prezidentas Bill Clinton pasiūlė kurti bendrą Rytų ir Vidurio Europos oro stebėjimo sistemą, o 1995 m. prie šio projekto buvo pasiūlyta prisijungti ir Baltijos valstybės.

Į regioninį centrą Karmėlavoje iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos centrų bus perduodami oro erdvių žemėlapių ir kuriamas bendras viso Baltijos valstybių regiono vaizdas.

Valstybinių centrų kūrimui JAV skiria 10 mln. dolerių, o regioniniam — apie 4 mln. dolerių.

Irakas padėjo Sudanui gaminti cheminį ginklą

New Yorkas, rugpjūčio 25 d. (Reuters-BNS) — Irako mokslininkai padėjo gaminti kai kuriuos nervus paralyzuojančius medžiagos „VX“ elementus Sudano gamykloje, kurią JAV praėjusią savaitę sunaikino sparnuotosiomis raketomis. Tai tvirtina JAV administracijos ir žvalgybos pareigūnai, kurių žodžius antradienį patvirtavo laikraštis „The New York Times“.

JAV administracija pateisina šią ataką, remdamasi dirvožemio mėginiu, kuris anksčiau buvo slapta gautas prie El Shifa vaistų gamyklos, sakė atstovai laikraščiui. Pasak jų, mėginyje aptikta reto cheminio, kurį dar dviem sudėtingais gamybos etapais galima paversti „VX“ — viena mirtiniausių nervų paraly-

zantų medžiagų pasaulyje. už savaitę trukusius lobia paieškos darbus bus sumokėta apie 150,000 litų.

JAV atsargiai reaguoja į naująjį Kremiaus „pertvarkymą“

Vašingtonas, rugpjūčio 25 d. (AP-BNS) — JAV prezidento Bill Clinton administracija kaip visuomet atsargiai bando šiek tiek atsiriboti nuo Rusijos prezidento Boris Jelcin — tiesiog „dėl viso pikto“.

Po staigių ir drastiškų Rusijos vadovo pakeitimų Kremliuje JAV atstovams beliko parežti, jog jiems svarbiausia — reformos, o ne kuri nors konkreti asmenybė. Tuo aiškiai užsiminta, kad, jeigu B. Jelcin užleis vietą kokiame nors įpėdiniui, šis turės Amerikos paramą tik tuo atveju, jeigu rems dvigubą kapitalizmo ir demokratijos siekį.

„Mums tiesa visad buvo tokia, kad politinė kryptis yra svarbiau už asmenybę“, pirmadienį pareiškė Baltųjų Rūmų atstovas spaudai Mike McCurry.

Sekmadienį B. Jelcin atleis reformatoriaus Sergej Kirijenką vyriausybę ir atstaus ankstesnįjį premjerą Viktor Černomyrdin, M. McCurry pareiškė, jog tai „primena nepastovumą, kurio esama Rusijos vidaus politikoje“. Kiti JAV pareigūnai po šio pertvarkymo dvejavo, ar išreikšti savo besąlygišką paramą B. Jelcin.

Vis dėlto B. Clinton, kaip ir planuota, kitą savaitę atvyks į viršūnių susitikimą Maskvoje, per kurį turės galimybę pa-

bendrauti ir su B. Jelcin politiniais priešininkais, o galbūt net kreiptis į rusų tautą.

B. Jelcin valdymo nepastovumą patyrusius JAV administracijos pareigūnus šiek tiek nuramino tai, kad į premjero pareigas atstatytas V. Černomyrdin. Nors ir ne uolus reformatorius, šis patyręs biurokratas yra pažįstamas Vašingtone — ypač viceprezidentui Al Gore, su kuriuo jis kūrė dvišalio ekonominio bendradarbiavimo ryšius.

Vis dėlto B. Jelcin pertvarkymo priežastys administracijai nėra iki galo aiškios. Tai gali būti paprasčiausias ženklas, jog Rusijos vadovybė pateko į bėdą ir ieško sėkmingos politinės formules. Be to, V. Černomyrdin grąžinimas gali būti prezidento bandymas ištiesti ranką Valstybės Dūmai, kuri prieš dvi dienas surengto nepaprastoje sesijoje pasmerkė B. Jelcin.

Tačiau vienas svarbiausių klausimų yra tas, ar senas energetikos „bosas“ V. Černomyrdin turi numatę veiksmingą strategiją po praėjusią savaitę įvykusio rublio nuvertinimo ir valstybinių obligacijų rinkos išsaldymo. Šiuo klausimu kol kas daugiausiai aptariami būtini žingsniai, bet ne pats krizės sprendimas.

Afganistano talibai atmetė Amerikos pasiūlymą derėtis

Islamabadas, rugpjūčio 25 d. (Reuters-BNS) — Afganistano islamiškoji Talibano vyriausybė atmetė Jungtinių Valstijų bandymą pradėti derabas, po praėjusią savaitę JAV surengto apšaudymo sparnuotosiomis raketomis, antradienį pranešė Pakistane įsikūrusi Afganistano naujieji agentūra.

Pasak JAV atstovo Islamabade, Jungtinės Valstijos norėjo užmegzti dialogą su Talibanu dėl Osama Bin Laden, iš Saudi Arabijos kilusio islamo milijonieriaus, kuris yra kaltinamas terorizmu.

Prieš porą dienų vyriausiasis Talibano vadas mulla Mohammad Omar piktą tonu paliepė O. Bin Laden nutraukti grasinimus JAV iš Afganistano teritorijos. Tačiau naujie-

nų agentūros „Afghan Islamic Press“ (AIP) pranešimu, M. Omar pareiškė, kad su Vašingtonu nėra apie ką kalbėtis po praėjusių ketvirtadienį JAV įvykdytų antpuolių, per kuriuos žuvo 21 žmogus.

„Mes pasakėme Amerikai: 'Apie ką dar galime kalbėtis? Po raketų antpuolių viskas baigta', agentūrai AIP pirmadienio naktį iš savo štabo Kandahare sakė M. Omar.

JAV pareigūnas Richard Hoagland Islamabade teigė, kad JAV nori atnaujinti dialogą su Talibanu. Pasak jo, JAV jau seniai palaiko ryšius tiek su talibų kovotojais, kurie kontroliuoja 90 proc. Afganistano, tiek su kitomis grupuotėmis.

„Per dialogą JAV ragino Talibaną gerbti tarptautines normas dėl žmogaus teisių, narkotikų ir terorizmo. Taip pat ragino uždrausti O. Bin Laden Afganistane planuoti, organizuoti ir vykdyti teroristinius išpuolius“, sakė R. Hoagland.

Savo ruožtu M. Omar reikalavo, kad JAV išmokėtų kompensaciją ir atsiprašytų dėl Afganistane ir Sudane įvykdytų antpuolių, jeigu Vašingtonui nepavyktų įrodyti teroristų veiklos šiose valstybėse.

Taip pat M. Omar paragino JAV atitraukti savo pajėgas iš Persijos įlankos, kurios dislokuotos po 1991 m. karo, ir nušalinti prezidentą Bill Clinton, kurio „netinkami“ santykiai su buvusiais Baltųjų Rūmų stažuotoja pakenkė JAV autoritetui ir garbei.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 26 d.: Zefirinas, Adelinda, Gailute, Valmantas.

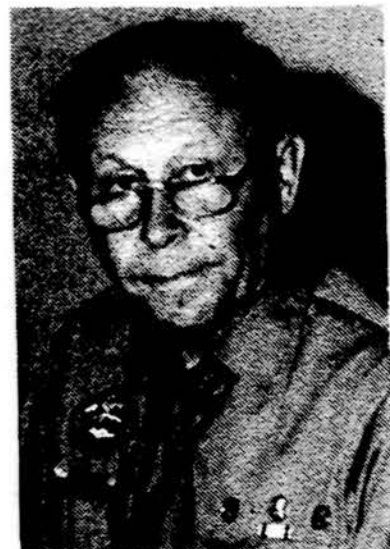
Rugpjūčio 27 d.: Monika, Cezarijus, Gaudas, Aušrinė, Eimantas.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

PALYDĖJOME Į AMŽINYBĖS UOSTĄ

v.s. Algimantas Milašius

Gyvenimas panašus į dieną skautų stovykloje. Joje tave lydi pareigos, darbai, uždaviniai ar iškylos, vakaro susitelkimas prie laužo ir vakarinė giesmė „Ateina naktis“. Su šia giesme būrys sesių ir brolių š.m. rugpjūčio 16 d. atsisveikinimo su skautiška keliu užbaigusių a.a. v.s. Algimanto Milašium, į amžinybę iškeliaujančių su skautiška uniforma. Ta uniforma, tos skautiškos pareigos Algimantą lydėjo daugelį metų, kol negailestinga vėžio liga nutraukė jo gyvybės siūlą.

Tą sekmadienio vakarą, prie daugybės gėlių apsupto Algimanto karsto Petkaus laidotuvių namuose, Lemont, IL, susirinko jo artimieji, draugai, bendradarbiai ir idejos broliai bei sesės, pareikšti užuojautą ligos eigoje daug sunkumų ir rūpesčių pakelusiui žmogui.

Militai, broliui Gintautui, seseriai Ritai ir visiems artimiesiems. Prie karsto skautiška garbės sargybą nešė: v.s. Romas Fabijonas, v.s. fil. Aleksas Karaliūnas, j.v.s. fil. Bronius Juodelis, v.s. fil. Juozas Liubinskas, ps. Regis Vede-gys, s.v.fil. Raimundas Korzonas ir v.s. Justinas Kirvelaitis. Jie buvo ir karsto nešėjais.

Atsisveikinant maldas pra-

vedė kun. Leonas Zaremba, SJ. Skautų vardu atsisveikinimo žodį tarė v.s. Romas Fabijonas, skautų vyčių būrelio vad-das, paminėdamas velionio Algimanto eitas pareigas: — draugininko, „Lituanicos“ tun-to tiekimo skyriaus vedėjo, Brolijos tiekimo skyriaus ve-dėjo ir Lietuvių Skautų sąjun-gos išdininko. Visų šių pa-reigų rūpestingą atlikimą liu-dijo LSS garbės ženklai prie karsto ant pagalvėlės: „Už nuopelnus“, „Lelijos“ ir „Pa-dekos“ ordinarai.

Visų draugų, ypač tų, kurie su Algimantu ir Milita daug vasarų kartu plaukė baidarėmis Wisconsin upe ir kitais vandenimis, vardu atsisveiki-no Bronius Juodelis. Jo pir-mas susitikimas su Algimantu buvo prieš 52 metus Vokietij-tyje, Memmingeno stovykloje, bepuošiant darželius. Vėliau, kelionės į Karibų jūros salas, operų lankymas ir daug, daug kelionių baidarėmis, nors Al-gimantas ir nebuvo jūr skau-tas. Skautiškas pareigingu-mas Algimantą lydėjo ir inžinieriaus profesijoje, toje pat bendrovėje išdirbus 40 metų, kol liga privertė pasitraukti.

Ilgą automobilių vilkstine pirmadienį lydėjo a.a. Algi-manto karstą į Pal. Matulaičio misijos koplyčią ir, po šv. Miš-šių, kurias aukėjo kun. L. Za-remba, skambant solistės Onos Jameikienės giesmėms ir Fausto Strolisio vargonų muzikai, į Lietuvių Tautinės kapines, kur yra palaidotas Algimanto tėvelis.

Polaidotuviniai pietus vyko Pasaulio lietuvių centro „Bo-čių“ menėje. Čia laidotuvių dalyviai vėl prisiminė tas pra-begusias dienas bedraugau-jant su Algimantu skautų sto-vyklose ir smagiose baidarių kelionėse Wisconsin upe, ap-gailestaujant, kad per anksti jo baidarė išplaukė į amžiny-bės uostą.

j.v.s. fil. brolis Bronius

VIII Tautinėje stovykloje „Protevių žemė“, Paxton, MA, pastovyklų viršininkai. Iš k.: LSS Brolijos pastovyklės „Kunigaikščių žemė“ valdovas LSB Vyriausias skautininkas v.s. fil. Albinas Sekas, LSS Seserijos pastovyklės „Viltis“ viršininkė, Vyriausia skautininkė v.s. fil. Rita Penčilytė ir Akademinių Skautų sąjungos pastovyklės „Draugystė“ viršininkas, ASS vadovas pirm. v.s. fil. Rimas Griškėlis. Nuotr. A. Dailydės

VIII Tautinės stovyklos „Protevių žemė“ vadija, 1998 m. rugpjūčio 9 d., Paxton, MA.

JAUNA 8-JI TAUTINĖ STOVYKLA

Stovyklos atidarymo iškil-mių vaizdas, tai tvarkingai suuniformuoti skautai ir skautės išsiriavę pakelti JAV, Lietu-vo, Kanados, Australijos, An-glijos, Brazilijos ir LSS vėlia-vas. Įspūdis džiuginantis, nes jaunimas dominuoja LSS sto-vyklose ir jau kelintą kartą ne vien save lietuviais vadina, bet ir lietuviškai neblogin kal-ba. Mūsų skautijos veteranų būrys žymiai sumažėjęs, o ir atvykusieji dirbo pašte, krau-tuvėlyje, ūkyje ar panašiose pareigose. Skautams ir skau-tėms vadovauja jų tėvai ar jaunesni vadovai ir vadovės.

Stovykloje dalyvavo šeši šimtai LSS narių iš aukščia-um suminėtų valstybių. Arti 90% dalyvaujančių buvo jaunimas. Pirmą savaitę buvo registruoti 582 dalyviai, o savaitgalįje skaičius praėjo šešis šimtus. Šioje stovyklavietėje vyko T.S. 1978-aisiais metais. Per dvide-šimt metų stovyklavietės bu-vo gerokai pagerintos, kitoje ežero pusėje pastatytas skau-tų mokymo centras, o admi-nistracijos personalas* mus priėmė kaip tikri skautavimo broliai. Jie stebėjosi mūsų skaičiais, švara ir tvarka.

Mes, vyresnieji, džiaugėmės jaunų tėvų pastovyklės daly-vaiais su jų mažais vaikais. Jie visi kartu dalyvavo bendruose renginiuose su vaikų vežimė-liais, lopšeliais ir pan. priemo-nėmis. Stebėjomės jaunų va-dovų ir vadovių sugebėjimu dirbti paukštyčių ir vilkiukų pastovyklėse, kai mažieji linksni ir su šypsena spietėsi apie juos, tarsi būtų namuose su mama ar tėte.

Stovykla buvo suorganizuo-ta įprasta tvarka: 8-sios T.S. vadija, Brolija, Seserija, Aka-demikai ir Bendrija. Toliau Brolijoje buvo vilkiukų, skau-tų, prityrusių skautų ir sk. vyčių pastovyklės, o Seserijoje — paukštyčių, skautų ir jaunų tėvų pastovyklės. Akademikai aktyviai reikėsi talkindami visose skautų ir skautų prog-ramose, savanoriškai dirbdami valgyklose be eilės ir dar surado laiko kasdien lankyti stovyklą garsindami Aka-de-minį Skautų sąjūdį.

Pastovyklių užsiėmimus, pa-radus ir pan., tikiau, aprašys kiti stovyklautojai. Tačiau, stebint stovyklautojus, ypač judrus judėjimas vyko krau-tuvėlyje laisvalaikio metu le-dų ir atsigerimų prekyba. Du vakarus vyko šokiai aikštėse grojant moderniai muzikai. Jaunimo entuziazmas užkrėtė daugelį suaugusių, kurie taip pat įsijungė į siūbuojančią jau-nimo bangą.

8-ji T.S. ir Lietuvių Skautų sąjunga buvo pagerbtos žymių svečių atsilankymu. Lietuvos

Respublikos ambasadorius gerb. Stasys Sakalauskas su žmona praleido šeštadienį su mumis, dalyvaudami priėmi-muose ir iškilmėse. Jų abu su-nus globojo akademikai, tikė-damiesi sudominti juos skau-tiška veikla. Dr. Petras Anu-sas, Lietuvos Respublikos kon-sulas, dalyvavo stovyklos iš-kilmėse ir priėmimuose. Lie-tuvių Bendruomenės, JAV krašto pirmininkė s. Regina Narušienė, stovyklavo savai-tgalįje su mumis: Lietuvių fon-do vardu stovyklai čekį įteikė v.s.fil. Kęstutis Jėčius, o Mai-ronio Parko Worcesteryje var-du čekį įteikė pirm. Kazys Adomavičius su žmona. Iškil-mėse dalyvavo Worcester me-ras Raymond-Mariano ir rep-resentative 3rd MA district Jim Mc Govern. Stovyklą ap-lankė latvių Vyriausio skauti-ninkai Janis ir Maia Skinkis, o vengrų skautų atstovas Vic-tor Fischer stovyklavo savai-tgalįje. Visi suminėti svečiai kalbėjo svečių priėmimo, o jiems skautiškas dovaneles įteikė v.s. Birutė Banaitienė, 8-sios T.S. viršininkė.

Parado metu dalyvius svei-kinio gerb. Stasys Sakalauskas — ambasadorius, dr. Petras Anusas — konsulas ir s. Regi-na Narušienė — JAV Lietuvių Bendruomenės pirmininkė. Stovykloje buvo gauta daug sveikinimų raštų.

Pirmą savaitgalį šv. Mišias aukėjo s. vysk. P. Baltakis, v.s.fil. kun. A. Saulaitis, kun. A. Gutauskas ir s. kun. A. Ži-linskas. Kiekvieną dieną šv. Mišias įvairiose pastovyklėse aukėjo v.s. fil. kun. A. Saulai-tis.

Svečių lankymosi sekma-dienį šv. Mišias aukėjo vysk. Riley, Worcester arkidieceizijos vyskupas su dviem savo asis-tentais ir v.s. fil. kun. A. Sau-

Nuotr. Sigito Miknaičio
laičiu. Mišios vyko gražioje lauzavietėje — amfiteatre ant ežero kranto. Po meistriško pamokslų, kuriame kreipėsi į mažus, suaugusius, amerikiečius, kanadiečius ir iš kitų valstybių dalyvaujančius. Po šv. Mišių gerb. vyskupas tęsė pokalbį su publika. Prašė padainuoti populiariausią lietu-vių skautų dainą. Sėdė Jūratė Neimanienė pravedė „Atgimė Tėvynė“, kurią su įsijautimu dainavo visi stovyklautojai. Skautiškas dovaneles ir lietu-višką juostą vyskupui įteikė sesė Birutė Banaitienė, T.S. viršininkė, ir paprašė vyskupą padainuoti populiariausią ai-rių dainą. Paėmęs mikrofoną vyskupas gražiai padainavo

SVEIKINAME

Mieči broliai ir sesės,

Lietuvos skautijos vardu sveikiname Jus susirinkusius iš įvairių pasaulio kraštų į VIII Tautinę stovyklą. Tegu skautiška dvasia, lauzų šiluma, džiaugsmas, gera nuotaika ir energija lydi Jus visus ne tik šioje stovykloje, bet ir tolimesnėje veikloje.

M. Raštikis

Lietuvos skautijos

Tarybos pirmininkas

G. Vaidelis

Lietuvos skautijos

Pirmosios pirmininkas

Mielos Sesės ir Broliai,

Lietuviškoji skautija, tai graži paukštė, kuri ištisia savo sparnus ir aukštai pakilus skrieja į dvidešimt pirmąjį amžių, nebijodama nei audrų, nei karščių!

Lietuviškoji skautija, paruošusi tūkstančius brolių ir sesių sėkmingam gyvenimui ir vadovavimui, neišsiesima pavargusi, o vis didėja savo narių skaičiumi ir lyg magnetas prie savęs traukia išeivijos ir Lietuvos jaunimą.

Lietuviškoji skautija, tai žmogaus ryšys su gamta, padedan-tis ją artimiau pažinti, pamilti, skatinantis ją globoti, gi darnu-mas tarp žmogaus, gamtos ir Dievo nuo seno buvo svarbi mūsų tautos vertybė.

Sveikinu Seses ir Brolius Lietuviškosios skautijos aštu-niasdešimtojo gimtadienio proga. Tai pirmoji Tautinė stovyk-la išeivijoje, kurią turui apiešti, tačiau mano mintys drauge su Jumis nuo pirmojo iki paskutiniojo laužo liepsnų.

Linkiu visiems ne tik Lietuviškos skautijos veikloje daugelį metų dalyvauti, bet būti tikrais skautais, stengtis tarnauti Die-vui, Tėvynei ir Artimui.

Vis budžiu!

v.s. fil. Liūda Rugienienė

Akademinių Skautų sąjungos pastovyklės „Draugystė“ stovyklautojai VIII Tautinėje stovykloje, Paxton, MA.

Nuotr. Nidos Bichnevičiūtės

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matinant pašto išlaidas, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokėję.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$96.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant i Lietuva:			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant i užsieni oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausias redaktorė - Danutė Bindokienė

Administratorius - Valentinas Krumpis

Moderatorius - kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą kuo nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuostata. Nenaudojti straipsnių nesaugu. Prašome siunčiant pasitikti kopiją.

DR. PETRAS V.KISIELIUS

INKSTŲ, POSLES IR PROSTATOS

gydymas bei chirurgija

172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126

630-941-2809

Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLOBA, M.D.

INDRE RUDAITIS, O.D.

AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA

1020 E. Ogden Ave., Suite 310

Naperville, IL 60563

Tel. (630) 527-0090

3825 Highland Ave.,

Tower 1, Suite 3 C

Downers Grove, IL 60515

Tel. (630) 435-0120

DR. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708) 598-4055

Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL

Tel. (708) 598-8101

Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL

Pirmas apyl. su Northwestem-unto

diplomu, lietuviams sutvarkys dantis

už prieinamą kainą. Pacientai

prisiima absoliučiai punktualiai.

Susitarimui (kalbėti angliskai)

Tel. 708-422-8260

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60652

Kab. tel. 773-471-3300

DR. A.B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS

3900 W. 95 St. Tel. 708-422-0101

Valandos pagal susitarimą

Pirmad. 3v.p.p.-7v.v., antr. 12:30-3v.p.p.

treč. uždaryta, ketvirt. 1-3v.p.p.

penktad. ir šeštad. 9v.r.-12v.p.p.

NIJOLĖ STANKEVIČIOTĖ, M.D.

Board Certified, Internal Medicine

Valandos jūsų patogumui

Holy Cross Professional Pavilion

3 R. South

Lithuanian Plaza Ct. at California Ave.

Chicago, IL 60629

Tel. 773-471-7879

BIRUTĖ L.PUMPUTIS, M.D.

Fellow: American Academy of

Family Practice

SEIMOS GYDYTOJA

320 W. 61st Ave. (219) 947-5279

Hobart, IN 46342 Fax (219) 947-5238

KANADA

Toronto skautai
Tautinėje stovykloje

Iš Toronto į VIII Tautinę stovyklą išvažiavo 81 skautas, -tė ir 10 vadovų, -vių, tarp jų Kanados rajono vadė v.s. fil. R. Žilinskienė, Brolijos atstovas ps. fil. A. Simonavičius, s. fil. N. Simonavičienė, s. fil. J. Neimanienė, tunt. s. M. Rusinas.

TURIME LB PARUOŠTI BŪSIMAM TUKSTANTMEČIUI

Pasikalbėjimas su JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos pirmininke Regina Narušiene.

—Malonėkite paaiškinti JAV Lietuvių Bendruomenės užduotį ir veikimo gaires: kokia yra pagrindinė JAV LB funkcija?

—Išlaikyti savo tautybę. Sudaryti per JAV LB švietimo tarybą mūsų vaikams ir anūkams galimybę lietuviškai išmokyti, ne vien tik išmokyti, bet ir lietuvių kalbą naudoti. Pateikti mūsų kultūros veiklą per JAV LB Kultūros tarybą, per šokių ir dainų šventes, per įvairius kitus kultūrinius renginius. Padėti Lietuvai. Anksčiau ta pagalba buvo koncentruota į pastangas atgauti nepriklausomybę, šandieną — ją išlaikyti.

Lietuva pati tą turės atlikti, bet mes ją turim paremti, kiek tik galim.

Na, žinoma, ir padėti mūsų vyresniesiems čia užbaigti savo dienas, o tiems, kurie nori grįžti į Lietuvą, padėti tai padaryti.

—Kas šiuo metu yra konkrečiai planuojama, koks yra artimiausių darbų planas, pvz., ateinančių 12 mėnesių laikotarpyje?

—Tas planas ateinančioms metams dar nėra sukurta, nes baigiame šios kadencijos pirmuosius metus, tad baigiame vykdyti tuos planus, kuriuos nustatėme prieš metus.

Pavyzdžiui, šią vasarą buvo Smithsonian institute, Washington, D.C., tautybų festivalis. Buvo susitarta su latviais, kreiptasi į Smithsonian institutą, kuris kasmet rengia tokius tautybų festivalius ir išskiria ypatingam pagerbimui kuriai tautai. Mes tikėjome, kad laikas įtraukti Lietuvą į tą pagerbimą.

Tas mūsų darbas prasidėjo prieš keletą metų, bet dirbome kartu su Lietuvos ambasada, turėjom Krašto valdybos atstovę Laimą Hood, kuri šį planą padėjo vykdyti, o pasakui Lietuvai pati gražiai susitvarkė.

—Bet Krašto valdyba vienu metu prieš tokį festivalį prieštaravo?

—Neprieštaravo, o tik įvyko kai kurie nesklandumai, kurie vėliau buvo išlyginti. Kai planas buvo sukurta, Smithsonian norėjo perimti ir LB atvesti. Sakė, kad tik iš Lietuvos žmonės galės dalyvauti.

Regina Narušienė.

Tuomet LB pareiškė, kad tokiu atveju neprisidės, jeigu jie nelaiko mus lietuviams: mes jaučiamės, kad esame viena tauta ir taip pat galime prisidėti prie to festivalio su savo menininkais ir savo kultūra.

Tai tas nesutarimas tęsėsi kurį laiką. Paskui jie sutiko ir leido mums dalyvauti. Iš tikrųjų vyko sklandus bendras darbas su Lietuvos žmonėmis ir festivalis puikiai pavyko.

Mums buvo svarbu, kad Lenkija, Čekija ir Vengrija įeitų į NATO, tai, kiek galėjom, bandėm paremti tuos tris kraštus, nes su tuo rīsi galimybė ir Lietuvai tapti NATO nare.

Taip pat siekėm, kad Amerika toliau teiktų Lietuvai techninę ir finansinę paramą, tad stengėmės įtikinti savo atstovus Kongrese, kad Lietuvai ta parama dar reikalinga.

Vienas mūsų svarbiausių projektų buvo turėti prasmingus ryšius su Lietuva. Tie santykiai buvo sukurti per mūsų bendradarbiavimo komisiją.

Komisija buvo mūsų projektas, pradėtas prieš maždaug ketverius metus, kad ryšiuose su Lietuva reikštųsi ne kurio vieno žmogaus, bet organizacinis projektas, kad mes galėtume turėti santykius ne su viena kuria valdžia, kuri keičiasi, bet daugiau su reprezentacine Lietuva, todėl ta mūsų komisija yra įsteigta Seimo. Joje dalyvauja 5 JAV LB atstovai, išrinkti LB tarybos. Iš Lietuvos taip pat dalyvauja 5 nariai. Jie yra Lietuvos partijų atstovai — po

vieną iš kiekvienos pagrindinės partijos.

—Ši komisija yra tik iš JAV, bet juk yra ir daugiau kraštų bendruomenių, pvz., Kanados ir kitų, vadinasi, ji tarnauja tik JAV lietuvių ir Lietuvos tarpusavio ryšiams?

—Taip. Mes negalime kalbėti už kitų kraštų bendruomenes, o tik už save. Kiek suprantu, Pasaulio Lietuvių Bendruomenė tam neprieštarauja. Jeigu mes galime kokią naudą padaryti kitiems kraštams, žinoma, mielai noru tą atliktume.

Kai buvo Martyno Mažvydo minėjimas Amerikoje, pervedėme tą parodą ir renginį į Kanadą. Taip pat padėjome sukurti informacijos centrą Vilniuje, žmonėms, kurie nori grįžti į Lietuvą. Nors buvo kalbėta apie JAV lietuvių grįžimą, bet tas informacijos centras aptarnaus visus užsienio lietuvius.

Tad kai kurie mūsų darbai apims ir kitų kraštų lietuvius, bet mes tegalime atstovauti JAV lietuviams, neturime teisės kitiems atstovauti. Tai yra PLB darbas ir atsakomybė.

—Kodėl JAV LB turi tokį artimą sąryšį su Lietuvos vyriausybe?

—Mes to pageidavom. Ir įvykdėm.

—Kiek tarybų yra JAV LB Krašto valdyboje?

—Socialinių reikalų, Kultūros, Švietimo, Religinių reikalų, Ekonominio ir Visuomeninių reikalų. Turime ir sporto atstovą.

—Atrodo, kad veikliausias yra Socialinių ir Kul-

tūros tarybos?

—Kadangi jų pirmininkės rašo straipsnius „Drauge“, bet ir Ekonominio reikalų taryba turi nuolatinį skyrių.

—Kokia yra Religinių reikalų tarybos paskirtis?

—Buvo lengviau, kai jos pirm. ses. Margarita Bareikaitė gyveno Lemonte (dabar Putname). Ji rašo religinius vadovėlius ir paruošia religinę programą lit. mokykloms. Ji rašo religinius straipsnius anglų kalba „Bridges“ žurnale ir mūsų susirinkimams, suvažiavimams dažnai parengia religinę programą.

—Sustokime prie lituanistinių mokyklų ir švietimo tarybos, kurios pirmininkė taip pat yra ir PLB švietimo komisijos vadovė. Ar viename, net ir labai kompetentingame, asmeniui ne per sunku sėdėti ant dviejų kėdžių?

—Regina Kučienė tvirtina, kad tai įmanoma, nes darbas iš esmės yra tas pats, tik platesnis.

—Ar žadate į būsimų savo darbų programą įtraukti naujai atvykusių iš Lietuvos tautiečių įjungimą į JAV LB?

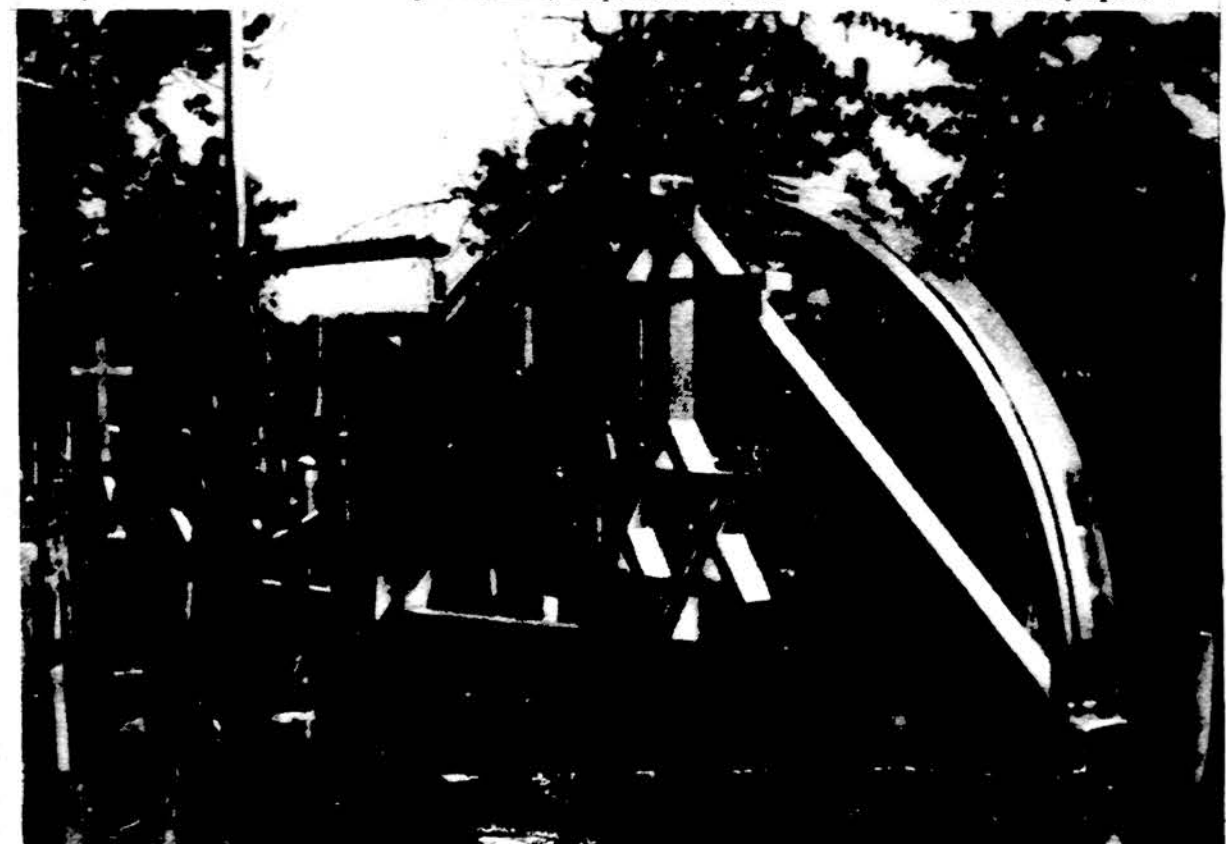
—Aš galiu papasakoti, ką mes bandėm daryti ir ką darom. Jūs pakviatėm į savo bendruomenę, jokių būdu neatmetam, ir jie prisijungė. Yra dvi apylinkės, sudarytos tik iš tų naujai atvykusių — „Versmė“ New Yorke ir „Krantas“ Čikagoje. Kiti prisijungia prie veikiančių apylinkių. Mes kartu dirbam ir gražiai bendradarbiaujam, jaučiamės, kaip viena šeima.

Mes žinom, kad ir pasaulis pasikeitė, ateina naujas tūkstantmetis ir reikia paruošti bendruomenę atečiai, arba jį dings. Kad tam pradėti ruoštis, JAV LB ir tos bendruomenės prezidiumas ruošiam konferenciją „Mūsų ateitis“. Konferencija vyks spalio 8-9 d. Clevelande, dvi dienas prieš mūsų tarybos sesiją. Toje konferencijoje norim pakalbėti apie tą mūsų ateitį, mūsų naujus tikslus.

Turėsime tokias diskusijų grupes. Vienoje tik jaunimas kalbės, ko jie pageidautų iš bendruomenės, kaip prie jos prisijungtų. Kita grupė bus naujieji ateiviai: ko jie tikisi iš LB, ko jiems reikia, kad jie atkvičiau įsitrauktų. Turim praplėsti bendruomenę, atidaryti vartus visiems. Jeigu bendruomenei priklausom visi lietuviai, gyvenantys šioje krašte, tai juos turim ir apimti.

Taip pat esame pakviatę mūsų vyresnius, kurie vadovavo praeityje, kad jie galėtų pasakyti, kokia buvo jų vizija ir ką dabar mato. Pakviesime pirmosios emigrantų bangos atstovus, kurie gal jau lietuviškai nekalba; mėginsime pasiekti mišrias šeimas, kaip galėtume juos pritraukti prie lietuviško kamieno. Atskiroje grupėje kalbėsime, ar reikia peržiūrėti LB struktūrą, ar laikas ją keisti. Kalbėsime ir apie finansus: kaip finansuoti LB veiklą; diskutuosime ir santykių su Lietuva aspektus. Laikas mums atvirai išsikalbėti rūpimais klausimais.

(Nukelta į 5 psl.)

Dovydo žvaigždė Kryžių kalne prie Šiaulių.

Nuotr. S. Valatko

Danutė Bindokienė

Religija ir šovinizmas

Lenkija vertai didžiuojasi savo katalikiškumu, giliai įleidusi šaknis ir liaudyje, ir, deja, politikoje. Galima sakyti, kad katalikybę lenkai laiko tiesiog tautine religija, bet nesidrovi ją panaudoti ne visai religiniams tikslams.

Tuos tikslus istorijos būvyje ne kartą teko patirti ir lietuviams, kai lenkai kunigai, atsiję po Lietuvos krikšto steigti parapijas ir skleisti katalikų tikėjimą, jiems suteiktas privilegijas panaudojo skiepyti lenkų kalbą ir niekinį lietuviškumą. Liaudis net buvo įtikinta, kad tik lenkiškų maldų Dievas iškalso — lietuvių kalba esanti pagonių kalba ir Dievą užrūstinanti. Tereikia pasklaidyti senąsias maldaknyges bei katekizmus, kad patys įsitikintume, iki kokios ribos buvo slavizmais bjaurama lietuvių kalba. Lenkų dvasininkijos ir aukštuomenės per bažnyčią padarytos lietuvių tautai žalos nuosėdos galbūt iki mūsų dienų tebedrumsčia Lietuvos-Lenkijos santykius. Net ir dabar Vilnijos krašte šis lenkinimo procesas tebėvyksta, nors kur kas subtiliau ir atsargiau.

Lietuva taip pat save tebe-laiko katalikiška valstybe, tačiau religija ir politika retai maišoma. Prieš svarbiuosius rinkimus daug kartų buvo diskutuojama, ar dvasininkija turėtų kandidatuoti ir apskritai viešai pasisakyti politiniams klausimais. Iš dalies tai galima pavadinti Lietuvos bažnytinės hierarchijos stiprybe, iš dalies nepasitikėjimu savimi ženklu, nes vengimas plačiau išeiti į politinę areną gali būti užsilikęs nuo sovietinių laikų, kai dvasininkija stengėsi savo pastoracinį darbą dirbti, per daug neatkreipiant į save budrų ateistinio režimo akių.

Lenkai vertai didžiuojasi savo dvasininkijos pastangomis palaikyti tautoje tikėjimą, bet tuo pačiu per Bažnyčią skatinti pasyvų pasipriešinimą okupantui ir jo ateistinėms idėjoms. Jie taip pat didžiuojasi, kad dabartinis popiežius yra lenkas, nors jis ne kartą pabrėžė, kad priklauso viso pasaulio katalikams, kad, išrinktas popiežiumi, tarytum atsisakė savo tautinės tapatybės (su tuo būtų galima ir nesutikti, nes šv. Tėvo palankumas lenkam nuolat jaučiamas; antra vertus, jis taip pat yra ypatingai palankus lietu-

viams). Tačiau iš po spindinčios religijos skraistės dažnai išlen-da nelabai šviesus lenkiškasis šovinizmas. Pastaruoju metu jis ypač pasireiškia prie nacių laikais buvusios vienos baltųjų žydų vietos — koncentracijos stovykos Auschwitz. Čia buvo sunaikinta apie pusantro milijono žmonių, kurių kone devynias dešimtas sudarė žydai. Nors 1978 m. UNESCO sutartimi Auschwitz uždrausti visi religiniai simboliai, lenkų krastinių dešiniųjų aktyvistų, 67 m. amžiaus Kazimierz Switon, pradėjo akciją pastatyti prieš Auschwitzą 152 kryžius — po vieną kiekvienam, koncentracijos stovyk-loje nužudytam katalikui.

Pradžioje ta mintis atrodė labai priimtina ir Lenkijos primatui kardinolui Jozef Glemp, nes kryžiai turėjo simbolizuoti lenkų tautos kančias nacių okupacijos laikais, bet netrukus pasigirdo labai stiprūs žydų protestai, reikalaujantys kryžius pašalinti. To tik teturko, kad Switon sumanymas sulauktų plataus dėmesio ir pritarimo lenkų tautoje, kur antisemitizmas dar labai gyvas. Lenkijos laikraščiai ir kai kurios radijo stotys ypač rėmė Switon projektą, tačiau Bažnyčia, su kardin. Glemp priešakyje, netrukus ne tik nuo jo atsisotino, bet įsakė daugiau kryžių nestatyti. Manoma, kad kardinolo nuomonę pakeitė Vatikano perspėjimas.

Didžiausias Switon pastatytas medinis kryžius yra 23 pėdų aukščio, popiežiaus vizito į Lenkiją metu vartotas jo aukotų Mišių vietoje. Switon ketina susideginti, jeigu tas kryžius bus nugriautas, ir keikia žydus, kurie „stengiasi sunaikinti krikščionišką lenkų tautą“. Neseniai Lenkijos vyriausybė atrado būdą, kaip legaliai nusavinti žemę, ant kurios dygsta kryžiai. Kas atsitiks su Switon, sunku pasakyti, bet kryžių likimą spręsti paliekama lenkų Katalikų Bažnyčios hierarchijai.

Nors Lietuva Izraelio ne kartą kaltinta antisemitizmu ir nusikaltimais prieš žydus nacių okupacijos metais, verta prisiminti, kad mūsų tautos šventovėje, Kryžių kalne, yra pastatyta „Dovydo žvaigždė“ ir niekas prieš tai neprotestavo, kaip prieš kryžius prie buvusios koncentracijos stovyklos Auschwitzė...

drumsčia, kad pakeliu dar kartą, skambteliu ir pagalvoju paraguoti, ką ta Aldona bus įpylusi, bet vėl pastatau atgal, atsiguliu ir užsitraukiu apklotą jai paties smakro. Ant lovos kojūgalio pastebiu kitą apklotą. Tai atsarginis, jeigu susalčiau. Nusakiu, kur kambarys pasakė: „Lova pataisyta. Truputį praveriau langą, kad dienos palikimas išeitų, bet gal užsidaryk. Del visako ant lovos galo dar užmečiau apklotą viršaus. Į tą galą naktys čia kartais būna vesios. Ypač į rytą, kai šaltis iš kalnų į apatį nusileidžia“. Norėjau pajaukauti, jog susalęs imsiu šaukti, kad išgirdusi ateitų užkloti, bet žvilgtelėjau į ją ir nuvijau. Ji neatrodė tokia, kad tuo metu galima būtų juokauti. Gal jai tikrai rūpėjo Jonas, tik pirmą dieną sutiktam, nors Jono ir senam pažįstamam nenorėjo visko pasakyti.

Jaučiuosi pavargęs, bet jaučiu ir kad neužmigsiu. Vienos pusės šlaunų, kitos blauzdos jaučiu akmenų prisilietimus, kai, grįždamas nuo kalno, keletą kartų slystėčiau. Bet ne tai stūmė į šalį miegą. Norėjau laukti Jono. Nežinau, kur jo kambarys (ne kur Aldonos), bet tokiame tylume gali ir peles krebžtelėjimą išgirsti. Su tokiu smaguomu sutiko ir apie kalną gražiai pašnekejom, o paskum išnyko, lyg nebūnotų manęs ne susitikti. Gal ką pasakiau ne taip, kai pasakojau blakius nuotykių, o gal kokie kiti atsiminimai atėjo iš dvidešimties metų užmaršties, ir užgule širdį. Gal kas dėl Brigitte? Bet dėl jos jaučiuosi visiškai švarus, daug švaresnis negu galečiau būti. O galejo. Daug kas galejo. Bet kitom akim ir nebūti daiktai gali tapti būtais. Kad ir toks niekėlis.

Stovyklai reikėjo malų. Barakus kurenti dar buvo per šilta, bet valgyti virti reikėjo. Anglai leido kirsti iš vokiečių pušyno.

(Bus daugiau)

NEIŠGYVENTŲ DIENŲ NAŠTA

JURGIS JANKUS

ROMANAS

(Tęsinys)

Nr.8

Šviesa vėl švystelėjo, ir pagalvojau, kaip būtų tuo keliu važiuoti naktį. Suki pakrūmėm, leidiesi žemyn kaip nuo stogo ir staiga pamatai, kad priešais keliu nebėra, gal dar kelios šviesos apšviesto medžių viršūnėlės, o toliau tik tuščia tamsa. Dieną už tų viršūnelių dar matai pievas, dirvas, kelis namelius, o naktį jokios automobilio šviesos taip toli juk nepasieks. O jeigu tuo tarpu stabdžiai atsikabintų? Dieną tau kelučiais vingiuodamasis, žemyn niekada negalėjau tos minties atsikratyti, bet dabar tam nakties tylume tik nugara pasiūro. Pagalvojau, kad reikėtų paklausti, ar daug tokių nelaimių atsitinka. Iš už kalno iš lengva ėmė kilti mėnulis. Pilnatis. Ilgi šešėliai, ne taip matomi, kaip tik jautiami, nulėkė per slėnį. Gubrio viršūnėje vėl suvito mašinos šviesos. Pasišvaistė, pasišvaistė ir dingo. Kazin, ar tas pats vienišas, kurį pirma matiau, ar žmonės iš anapus kalnų tiek turi šioje pusėje verkiančių reikalų. O jeigu taip nusprūstų ir krūmais ir vijokliais apšvielusių statų šlaitą, kazin ar greitai kas surastų į neprieinamus akmenis ištiškusį. Gal, jeigu žino, kas ir kur važiuo, jeigu pasigestų, bet jeigu taip nusprūstai aš. Juk niekas nežino, kur išvažiuoju, ir kas nors rūpintis gal pradėtų, kai atėjus laikui nebegrįžčiau į darbą. Bet ir tai kazin. Niekas dėl to galvos į sieną nedaužytų. Negrįžo ir tiek. Vis tiek gera būti vienam: niekam

skausmo nepaliksi. Pirmą bešnekant Aldona pasakė, kad Jonas mane vienišu vadins. Norėjau pasakyti, kad ne vienišas, bet susilaikiau. Gal, jeigu dar kartą paminės. Kad esu vienas, tai taip, bet kad vienišas? Del to reikėtų gerai pagalvoti. Man pačiam tas terminas niekada neį galvą neatėjo. Net gerai suvokti negaliu, kas vienišumas yra. Topteli, kad kiekvienam jis kitoks. Sau pačiam aš ne vienišas. Su manim visada yra amžinai besikeičianti gamta, visada kitoks dangus, nesuskaitytos žvaigždės, ana kalno ketera rėpliojasi mėnulis, atsiminimai, kas buvo, mintys, ką veiksiau rytoj, poryt, grįžęs į tuščius paliktus namus. Namai tuo tarpu gal ir vieniši, bet ne aš. Gal Aldona jau palindo po apklotą, o gal laukia su stikline škotiškos degtinės, kurioje ledo gabaliukai skambčioja kaip sidabriniai varpeliai. Ir kazin kur akmenį bešildas Jonas, ir kazin ką beveikianti Brigitutė yra su juo kartu. Gal šiuo metu Jonas ant akmens ir yra vienišas, bet aš ne.

Pasiimu lagaminą, užrakinu automobilį, dar kartą pagainioju akis po aną nuo mėnulio dar labiau pajudavusį kalnagubrį. Jokios švieselės nebematau, bet neturiu noro dar eiti į vidų. Jeigu sugrįžtų Jonas, abu įjeitumėm. Jeigu Aldona pasigedusi išeitų, irgi įjeitumėm abu. Ne, aš ne vienišas. Niekada nebuvau vienišas. Būti vienam niekada nebuvo nei liudna, nei nuobodu. Niekada nenorėjau šunim kaukti, kad neturiu su kuo išeiti, ar kur nueiti. Išėjau pats su savimi ir tuo esu patenkintas. Gal todėl, kad niekada nieko nepasiekiamo nesigaudžiau. Dažnai nieko nesigaudžiau net pasiekiamo. Galėjau, bet tegu sau.

Jono nebuvo girdėti. Aldonos taip pat. Susiradau kambarį. Spejau nesuklydęs: buvo šviesa ir ant stalelio stovėjo rusų skysčio stiklas su plaukiojančiais le-

dukais. Pakėlęs pajudinau, ir kambary pasklido sidabriniai varpeliai. Smagūs. Ne vieniši.

Langas buvo praviras. Pakeliau ligi pat viršaus, ir vėsa dvilktelėjo į vidų. Tiesiai prieš langą dangaus juodume švytėjo nuskelto kalno viršūnė. Atrodė visai ranka pasiekiamas, ir sunku būtų patikėti, kad, porą valandų sugaišęs, ne ką prie jo tepriartėjau. Laiko pritrūko. Gerai žinau, kad ne man vienam. Daug kam pritrūko ir dar daug kam pritrūks. Bet dėl to nepasijuntu nei vienišas, nei atstumtas. Ir pritrūkęs laiko, nepasijuntu vienišas. Nepagavau vieno, pagavau ką kitą, kuris pripildė mano valandas. Iš žemės viduriu kazin kada išversti akmenų sluoksniui šnekoje man apie jos amžių ir gimimo kančias, tolumose įvairiom spalvom akį merkė į šlaitus išėjęs ruduo, čia kambary plasdena tik jai vienai nežinomu skambėjimu skambanti tyluma iš laukų tyliai atslenka ir stengiasi pro atvirą langą pažvelgti kontūrus praradę mėnulio išmėtyti šešėliai ir va ta škotiškos degtinės stiklinė, kurioje, lyg mano paties gyvenimas, kantriai tirpsta ledo gabalėliai. Dar neragavau, gal ir neragausiu, bet kai pakėlęs pajudinu sūkamba kaip sidabriniai, tą stiklinę lieti ir ledus dėjo dailios Aldonos rankos. „Ačiū tau!“ pakeliu stiklinę ir vėl pastatau. Jeigu ji čia būtų ir kita stiklinė turėtų, gal ir paragačiau. Gal ir visą išragaučiau. Kas gali spėti, kas atsitiks, kai du žmonės susitinka ir greitai persiskiria. Aldona tokia, su kuria nenorėčiau greitai skirtis, bet kas atvertė rytojų, kol jis pats neatsiverčia.

Lova didelė ir minkšta. Tampriai minkšta. Tokioje išsimiegojęs, rytą gali nebeįstoti ir didoko vakarykščio nuovargio. Persirengęs dar pajudinu stiklinę. Sidabriniai varpeliai keliems akimirkšiams sudrumstia kambario tyrą vėsumą ir vėl nutyla. Taip gražiai su-

IŠ KALĖJIMO Į VIENUOLYNĄ KAPELIONUS

Atvažiuojant Kanadon aplankyti Aušros Vartų parapijos ir pamatyti šio krašto trimilijoninio didmiesčio, pakalbino me Nekaltai Pradėtosios Šv. Mergelės Marijos Vargdienių seserų kongregacijos (Putname) kapelioną Antaną Diškevičių:

— Gal papasakotumėte, kapelione, apie savo tėvus, šeimą, mokslus ir apie tas parapijas, kuriose baigėse seminariją, dirbote?

— Mano tėveliai — Antanas ir Marijona Katalynaitė-Diškevičiai — abu gimę Ūdrijos parapijoje, Alytaus apskr., susituokę 1935 m., gyventi persikėlė į Alytų, kur gyveno iki mirties. Tėvelis mirė prieš 36, mamytė prieš 9 metus. Buvo 6 vaikai, bet dvi sesutės mirė mažos kaip tik po karo, kai buvo labai sunku visiems gyventi, nebuvo ko valgyti, kuo pasiūlyti pirklę. Brolis mirė tesulaukęs 47 metus. Gyvi esame trys: brolis su seseria ir savo šeimomis gyvena Alytuje.

Aš, baigęs Alytaus vidurinę ir Mechanikos technikumą, dirbau Energetikos priežiūros įstaigoje ketverius metus elektriku-inžinieriumi. Iki šiolei nenutolinu nuo buvusių darbo draugų, su jais susitinku ir dar tebesusirašinėju. 1969 m. vargais negalais įstojęs į Kauno tarpdiecezinę kunigų seminariją, ją baigiau 1974 m. Jei Dievas leis, ateinančių 1999 metų balandžio 9-ąją 8 kurso draugai švęsime 25 kunigystės metus. Per šiuos metus esu dirbęs Kudirkos Naujiesčio, Lazdijų, Vilniaus, Metelių, Alytaus parapijose. Ilgiausiai išbuvau Daukšiuose — 11 metų. Nors visur buvo gerų, bet šioje parapijoje tikrai sutikau labai daug gerų, nuoširdžių žmonių, su kuriais 1988 m. spalio mėn. pirmieji Lietuvoje atstatėme sunaikintą Laisvės paminklą.

— Kiek metų buvot Marijampolės kalėjimo kapelionu? Kokie iš šios vietos prisiminimai?

— Po I Sąjūdžio suvažiavimo, kuriame pats dalyvavau, nuo pat Lietuvos Atgimimo laiki, pradėjau lankytis Marijampolės griežto režimo pataisos darbų kolonijoje. Anuomet tati buvo pirmasis kunigo pasirodymas kalėjime, kur susitikau su nuteistaisiais. Mačiau nemažą sąmoningų vadovų, iš kurių vieną viršininką, paskui žuvusį autoavarijoje, palaidojau. Bendravau su dabartiniais viršininku Novelskiu, jo pavaduotoju Biliukevičiumi ir kitais. Šie žmonės man sudarė sąlygas susidurti su nuteistaisiais, nors tada atlikti kunigo pareigas tokiose vietose dar nebuvo įprasta. Vysk. J. Žemaitis kolonijos salėje netgi leido aukoti šv. Mišias. Kadangi tada koplyčios dar nebuvo, ją sumanėme su pavaduotoju Antanu Biliukevičiumi įrengti. Nuteistiesiems prie koplyčios įrangos vadovavo minėtas pavaduotojas. Man reikėdavo tiksliai patarti. Vyskupas J. Žemaitis koplyčią pašventino šv. Kryžiaus vardu. Toji diena kalėjime tikrai buvo didelė šventė. Kalėjime per 8 metus apsi-pratau su darbo sąlygomis, susigyvenau ne tik su šios įstaigos darbuotojais, bet ir su nuteistaisiais, iš kurių net dabar gaunu laiškų.

Kalėjimo darbus labai rėmė Vilkaviškio vyskupijos „Caritas“ vadovė gyd. E. Montvilienė. Tai taurios širdies moteris, iš kurios gali daug kas pasimokyti nuoširdumo, dėmesio ir jautrumo žmogui. Jinai,

Kun. Antanas Diškevičius

kartu su rūpestinga sesele Veronika Beisyte, nemažai laiko skyrė atliekantiems bausmę žmonėms. Jos abidvi buvo itin geros talkininkės — tvirta pagalba ir moralinė atrama. Su nuteistaisiais bendrauti buvo lengva. Nemaža jų norėdavo dalyvauti šv. Mišių aukoje, priimti Komuniją. Kalėjime netgi esu sutuokęs kelias poras, pakrikštijęs kūdikių. Prieš Kalėdas aplankydavau kameras, nunešdavau dovanėlių, kalėdačių. Pamaldų dalyviai patys patarnaudavo, giedodavo, pasidalindavo knygomis. Nors tokios paskirties bibliotekose knygų esama, bet netgi šiomis dienomis ypate ten trūksta religinio turinio pasiskaitymų. Nuteistieji labai laukdavo kunigo, kad galėtų pasikalbėti, „išlieti savo širdį“. Per atostogas turėjau progą tuos žmones aplankyti. Išėjusius laisvėn šiuos žmones esu nesky susitikęs. Mane neretai jie užkalbindavo...

— Viename Daukšių parapijos kaimu — Plynuose — 1903.11.10 gimė Vincetas Brizgys, 1940-1941 m. tapęs vienintelis Lietuvoje kunigų seminarijos rektorium ir lietuvių išeivijos vyskupu, ne kartą aplankiusiu ir Montreale Aušros Vartų parapiją. Todėl čia mažoje galerijoje irgi išskabintas jo portretas. Ar išlikusi šio vyskupo tėviškė? Ar kokių būdu nors paminklu, garbės lenta ar kitokiu būdu pažymėta jo gimtoji vieta?

— Daukšių parapijoje, kur paskiausiai klebonavau, iš tikrųjų gimė ir augo vyskupas V. Brizgys, kuris pasitraukęs iš tėviškes, jon neparvažiavo. Čikagoje mirė 1992m. Vyskupo nesu matęs, tiksliai aplankau jo sesers Albinos, palaidotos Putname, kur dabar dirbu, kapinėse, kapa.

Dar gyvi iš šios parapijos kilę du kunigai — Kauno Prisiškimo parapijos klebonas V. Brusokas ir Alytaus dekanato, Rumbonių parapijos klebonas J. Gumauskas. Kiti kunigai jau mirę. Vyskupo tėviškėje likęs tikrai vienišas medis, o švenčiant jo vyskupystės penkiasdešimtmetį, parapijiečiai šventoriuje pastatė ažuolo kryžių, o artimieji — kitą kryžių tėviškės vietoje. Kryžius pašventino dabartinis Vilkaviškio Ganytojas vysk. J. Žemaitis.

— Kaip galėtumėte apibūdinti tuos skirtumus, kuriuos pajutote atvažiuojant į kitą žemyną ir visiškai kitą darbo aplinką?

— Skirtumų, savaime suprantama, šiek tiek esama, bet jie ne tokie svarbūs, todėl prie jų priprasti nesunku. Mat anksčiau vienuolyne niekad nesu dirbęs, nes jie tik po Atgimimo iš pogrindžio tepasirodė. Iš pradžių nemaža kas man buvo nauja, bet dabar jau tiek apsi-pratau, kad tarp sese-

Zanavykų sostinė Šakiai iš lektuvo. Fotografavo Šakių „Draugo“ nuolatinis bendradarbis Gediminas Jokubaitis.

lių ir kitų vietinių lietuvių jaučiuosi kaip savoje aplinkoje. Visgi tėvynės ilgesys neužslopinamas. Jis itin gajus ir gyvas.

— Ar per dvejus metus apsi-pratote naujoje vietoje ar dar kasdien didžiulėje Amerikoje atrandate mažų amerikų?

— Budamas Putname, per dvejus metus jau spėjau aplankyti nemažą Amerikos ir Kanados miestų — Vašingtoną, New Yorką, Bostoną, Niagaros krioklius, Montrelio katedrą, šv. Juozapo oratoriją, kai kuriuos kalnus, pilną žydinčių gėlių, dailiai sutvarkytą, antrąjį pagal dydį pasaulį, Montrelio Botanikos sodą su daugybe paviljonų, žaliuojančių medžių, plaštakių ir žuvų kolekcijomis, kuniškais sodeliais, ir t.t. Tati — nepakartojantys reginiai, ne nusakoma savijauta, kai pakylai į patį dangoraižio ar kalno viršūnę, greta savęs pajunti ir išgirsti galingą vandens šniokimą, nuostabų krintančio siaubinga jėga krioklio alsavimą arba atidžiau pasizūrėti ir niekados nematytos margaspalvės, iš kazin kokios salos atgabentą gelės žiedą.

— Kuo labiausiai skiriasi parapijos darbas nuo mažos apimties vie uolijos kapeliono pareigų? Kokius įdomesnius žmones dirbdamas Putname susitikote ir daugiau pabendra-vote? Ko iš jų pasimokėte?

— Vienuolyne kur kas ramiau, griežtesnė dienotvarkė, nėra tiek materialinių rūpesčių, bet dirbti visur reikia. Juk darbas su knyga, laikraščiu, žurnalu, netgi pokalbis su žmogumi — neretai irgi įtampa, reikalaujanti dėmesio, pastangų, širdies ir proto.

Putnamas — lyg lietuviška salelė Amerikoje, kur gan plačiai žinomas muziejus — saugykla, vadinamoji „Alka“, kurią jau kiek laiko rūpestingai tvarko dr. J. Kriaučiūnas ir J. Rygelis. Čia sukaupta daug kultūros, meno, literatūros, etnografijos, istorijos vertybių, prieškario, karo ir dabartinių metų ir netgi partizanų žemėnės išleisti knygų, laikraščių, žurnalo. Jų pastudijuoti, pamatyti ir jais pasinaudoti atvažiuoja iš Amerikos ir kitų kraštų ne tik lietuvių, bet ir kitų tautų nemaža delegacijų, mokslininkų, kultūros ir meno veikėjų. Nemaža lankytojų sutraukia išvaizdus parkus su kryžiaus keliais, Fatimos imitacija, gerai prižiūrimos alėjos, bet itin jaukus kapinės, kur palaidota nemaža kunigų, seselių, garsių žmonių, tarp kurių atgules buvęs Lietuvos kandidatas ir prezidentas Stasys Lozoraitis.

— Redakcijos ir savo vardu nuoširdžiai dėkojame už atsakymus. Telydi Danguis Jūs, vienuolij, Lietuvos ir visų lietuvių, su

SVEČIUOSE PAS ŠAKIŲ „DRAUGĄ“

Šakių „Draugo“ vyr. redaktorė Aldona Zavistauskienė.

Laikas viešnagės metu Lietuvoje bėgte bėgo ir tik priešpaskutinę tėvynėje svečiomis dieną pastaikė proga išsileisti kelionėn į Šakius, kur laukė jau seniai užplanuotas susitikimas su tenyškio „Draugo“ laikraščio darbuotojais. Tai turėjo būti mano pirmasis pasimatymas su šiuo Lietuvos pietvakariuose esančiu rajono centru miestu, turinčiu apie 5.000 gyventojų. Kaip skelbia istoriniai šaltiniai, miestai išaugo iš Šar-kaičių kaimo, jau žinomo nuo 1599 m. Čia šalia kitų, yra graži šv. Jono Krikštytojo bažnyčia, pastatyta 1947 m. vietoje per karą sugriautosios.

Bet mano kelionės tikslas nebuvo vien tik pasigrožėjimas šios vietovės pastatais ir vaizdais. Norėjosi pamatyti „Draugo“ redaktore Aldoną Zavistauskienę, su kuria iki šiol tik laiškais teko palaikyti ryšį, bei jos talkininkus. Nedaug turime „Draugo“ vardu pavadintų laikraščių, tad norėjosi užmegzti tampresnį ryšį su Čikagos „Draugo“ bendradarbiu Šakiuose.

Kaip jau mūsų skaitytojai, be abejo, atsimena šakiečių „Draugas“ išeina nuo 1945 metų ir pasirodo tik 2 kartus savaitėje (antradieniais ir penktadieniais). Jo apimtis irgi kuklesnė — turi 4 puslapius (penktadieniais — šešis).

Laikraščio patalpas radome nuosloje Gimnazijos gatvėje, kur stovi netaip didelis namas. Kiek palipus laiptais, nerajoni durų kabo užrašas: „Šakių laikraščio „Draugas“ redakcija“.

Reikia pasakyti, kad šakiečių „Draugą“ panašiai kaip ir Čikagoje, tvarko moteris ir tik fotokorespondentas yra vyras — Gediminas Jokubaitis. Vyr. redaktorė Aldona Zavistauskienė supažindino ir su kitomis talkininkėmis: Birute Jeseliene, operatore Onute Krapavickiene, sekretore Joana Aleksioniene, korespondente Jūrate Treinyte bei kitais techniniais darbuotojais.

— Redakcijos ir savo vardu nuoširdžiai dėkojame už atsakymus. Telydi Danguis Jūs, vienuolij, Lietuvos ir visų lietuvių, su

A. Zavistauskienė nupasakojusi „Draugo“ vargus ir džiaugsmus. Ji paminėjo, jog kuomet 1992 m. įsisteigė dar vienas Šakiuose laikraštis — „Valsčius“ (vyr. redaktorė irgi moteris, Giedrė Didziapetrienė), „Draugo“ tiražas beveik 8.000 nukrito per pusę. Čia, jos nuomone, kalta ir blogėjanti ekonominė padėtis, nes žmonės laikraščio neperka, nepaisant, kad egzemplioriaus kaina nėra didelė — 50 centų. Ji teigia, jog dabar vieną laikraščio egzempliorių jau skaito 2-3 šeimos, kurios gyvena kaimynystėje.

Redaktorė pažymėjo, kad Šakiuose nėra spaustuvės, tad, paruošus laikraštį, tenka jį vežti į Vilkaviškį, kur spausdinamas to miesto „Olimpijos“ spaustuvėje. Tas, žinoma, gailina laiką, sudaro papildomų išlaidų, bet kitokios išeities nėra.

A. Zavistauskienė, kuri kartu yra ir UAB „Draugas“ direktorė, į ateitį žvelgia viltinai ir tikisi, kad ateis geresni laikai. Nors laikraštis renkamas kompiuteriu, tačiau dar neturime vadinamo „skenerio“, kurio pagalba būtų galima spausti paruošti nuotraukas. Dabar tą darbą turi atlikti redakcijos fotografas G. Jokubaitis. Jam dar daugiau reikia vargti tada, kuomet gaunama spalvota nuotrauka.

Kalbėtoja teigė, kad kiekvienas litas Šakių „Draugui“ yra brangus ir jį vertina, pvz., Čikagos Šakiečių klubo skiriamas aukas laikraščio leidimo reikalam, nors jos labai greitai išstipsta. Padeda ir laikraščio skaitytojai užsienyje, tačiau jų galėtų būti daugiau. Amerikoje prenumerata yra nebrangi: oro paštu siunčiant tik 50 dol. metams. Todėl, pasinaudodama proga, A. Zavistauskienė kreipėsi į Šakių ir artimesniųjų nuo jo vietovių gyventojus JAV, ragino skaičiuoti ir antrąjį „Draugą“, kuris talpina daug žinių iš jų jaunystės miesto.

Apie Šakių „Draugą“ kalbėjo ir kiti darbuotojai, jų tarpe fotografas G. Jokubaitis, Čikagos „Draugui“ prašęs perduoti gražių nuotraukų. Jis ir kiti darbuotojai ateityje prisidės

palaiykty ryšį su Čikagos „Draugu“.

Kuomet baigėme pokalbį Šakių „Draugo“ patalpose, visą rytą pliaupęs lietus jau buvo aprimęs, tad, atsisveikinant su vaišingais svečiais, sustojome bendrai nuotraukai ant pastato laiptų. Čia mums pasitarnavo iš Vilniaus atvykęs žinomas Lietuvos (o dabar ir Čikagos „Draugo“) fotografas Viktoras Kapocius, kuris įamžino Šakių ir Čikagos „Draugo“ draugystę.

Beje, jeigu kas norėtų laišku ar asmeniškai aplankyti Šakių „Draugą“ turi nepamiršti šio adreso: Gimnazijos gt. 3, 4460 Šakiai, Lithuania.

Edvardas Šulaitis

CLASSIFIED GUIDE

SKELBIMAI

IVAIROS NEKILNOJAMO TURTO

ELEKTROS (VEDIMAI) - PATAISYMAI

Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai. 773-779-3313 KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBES DRAUDIMAS. Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukso S. Kane kalba lietuviškai. FRANK ZAPOLIS 3208 1/2 West 95th Street Tel. (708) 424-8654 (773) 581-8654

STASY'S CONSTRUCTION Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; "sidings", "soffits", "decks", "gutters", plokšti ir "shingle" stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą. S. Benetis, tel. 630-241-1912.

RIVERDALE AUTOMOTIVE Padėime parduoti, suremontuoti arba pigiai nusipirkti automobilį mūsų aikštelėje arba auto-varžytinėse. Padėime persiūti automobilį, motociklą ar komercinę siuntą į Lietuvą. Reikalingas skaidrininkas. Tel. 708-291-4586.

Ieškome protingo, tvarkingo vyro dirbti baldų krautuvėje, prižiūrėti tvarką, švarą, pakavimą ir dirbti kt. įvairius darbus. Turi turėti darbo leidimą ir suprasti angliskai. Skambinti Anei, tel. 312-850-0595.

Išnuomojama patalpa šalia „Seklyčios“. Kreiptis tel. 773-776-2462.

Parduodu auto. Nissan 200 SX '87 m. 130,000 mylių. Kaina \$1,100. Skambinti Dariui nuo 8 v.r. iki 4 v.p.p., tel. 708-387-1136.

Wanted laborers full time for construction Co. Tel. 630-595-9900.

GREIT PARDUODA RE/MAX REALTORS (773) 586-5959 (708) 425-7160 RIMAS LSTANKUS

Greitas ir sąžiningas pataravimas Nuosavybės įkainavimas veltui Perkame ir parduodame namus Pensininkams nuolaida

Perkate automobilį? Turite kredito problemų? Nėra kredito istorijos? Pirmas automobilis? Ne problema! Maži mėnesiniai mokesčiai! Nėra pradinio mokesčio! Galite sėst už vairo šiandien! (630) 207 2748

7,000 dolerių prizų kovoją aštuonios geriausios moksleivių komandos iš šešių šalių. Lietuviai varžėsi su bendraamžiais iš Argentinos, Baltarusijos, Rusijos, Ukrainos ir JAV. Finalas vyko „Hewlett-Packard“ technologiniame centre Atlantoje, ši bendrovė finansavo visų dalyvių kelionę ir prizinį fondą.

Varžybose dalyvavę moksleiviai tapo kompiuterių modeliavimo rinkoje konkuruojančių verslo įmonių vadovais ir turėjo priimti sprendimus — nustatyti gaminių kainą, spręsti, kiek investuoti į gamybą, rinkodarą, tyrimus ir diegimą, gamyklos didinimą. Laimi daugiausiai pelno uždirbusi verslo įmonė. Finale komandos valdė įmones ne tik savo šalyje, bet ir įmonės privalejo turėti ekspo-padalinius, parduoti savo produkciją kitose valstybėse, steigti jose savo skyrius. Toks kompiuterinis modeliavimas yra viena iš tarptautinės organizacijos „Junior Achievement“ taikomosios ekonomikos programos, kuria siekiama lavinti jaunimą įvairiose šalyse, dalykų „Lietuvos Junior Achievement“ taikomosios ekonomikos programoje praėjusiais mokslo metais dalyvavo per 400 moksleivių iš 103 mokyklų, esančių 43 Lietuvos miestuose. (Elta)

Vedybos išmoko lojalumo, kantrumo, susivaldymo, nuolankumo ir daugybės kitų do-rybių, kurių būtų nereikiau, jei būtum likęs viengungiu.

Jimmy Townsend

Svečiuose pas Šakių „Draugą“. Iš kairės: B. Jeseliene, J. Aleksioniene, O. Krapavickienė, J. Šulaitienė, Ed. Šulaitis, A. Zavistauskienė — vyr. redaktorė, ir G. Jokubaitis. Nuotr. V. Kapocius

JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba Informacijos skyrius

Vytenis Rasutis, 8211 W 90th St Hickory Hills, IL 60457

TURIZMO VEŽIMAS ROPSČIASI Į KALNĄ

Pernai Lietuvą aplankė beveik 6 proc. daugiau užsieniečių nei prieš metus. Iš turizmo gautos pajamos sudarė 4 proc. šalies bendrojo vidaus produkto. Pernai Lietuvoje atidaryta 12 naujų viešbučių, tarp jų ir pirmasis tarptautinei viešbučių sistemai priklausantis „Radisson SAS Astoria“, — rašo „Lietuvos rytas“.

Valstybinio turizmo departamento direktoriaus pavaduotojas Juozas Raguckas tvirtina, kad turizmo vežimas pamažu ropščiasi į kalną, nes turizmas plėtojamas tokiu pat greičiu, kaip ir ekonomika.

Pernai Lietuvą aplankė 3,7 mln. užsieniečių — šis skaičius pirmą kartą pasiekė Lietuvos gyventojų skaičių. Lietuvos gyventojai į užsienį vyko beveik 3 mln. kartų. Turizmo sektoriuje dirba apie 73 tūkst. darbuotojų.

Tačiau tikrų turistų Lietuvoje dar labai nedaug. Ekspertai ypač neigiamai vertina tai, kad pernai sumažėjo atvykstančių poilsiauti. Beveik pusė užsieniečių į Lietuvą pernai atvyko verslo reikalais. Trečdalis atvykėlių lankė gimines ir draugus. Per dieną Lietuvoje atvykėlių vidutiniškai išleidžia 191 litą, o verslininkas — 352 litus.

Vel atranda Lietuvą rusai. Pernai jie sudarė 51 proc. visų atvykusių užsieniečių. Ilgiausiai iš visų užsieniečių rusai ir atostogauja Lietuvoje — apie 10 dienų. Tačiau vidutinės jų dienos išlaidos pačios mažiausios iš visų užsieniečių — tik 103 litai. Daugiausia pinigų Lietuvoje išleidžia skandinavai — po 445 litus ir amerikiečiai — po 267 litus per dieną.

Populiariausias turistų mies-

tas — Vilnius. Pernai jame atsidarė 5 nauji viešbučiai. Iš viso sostinėje yra 43 viešbučiai. Jie užimtą vidutiniškai 40 proc.

Nuo 1995 metų, kai Vilniuje apsidarė beveik 85 proc. užsieniečių, šis skaičius labai sumažėjo. Tai galima paaiškinti tuo, kad suaktyvėjo turizmo plėtra kitose vietovėse. Iš turistų sostinės biudžetas pernai gavo per 31 mln. litų pajamų.

Vilniaus miesto savivaldybės turizmo skyriaus vedėjas Kęstutis Ambrozaitis pažymėjo, kad džiugiausias praejusio metų rodiklis — padidėjo atvykstančių į sostinę poilsiauti.

„Vilnius kentėjo dėl to, kad jame užsieniečiai lankydavosi tik verslo reikalais“, — sakė K. Ambrozaitis. Pernai padidėjo turistų dienos išlaidos, nakvynių skaičius.

„VIKONDA“ SUSTABDĖ INVESTICIJAS LIETUVOJE

Po to, kai praėjusių metų liepą mokesčių inspekcija prišaukė vieną Kėdainių „Vikondą“ priklausantį imonei „Andaura“ 5,9 mln. baudą, šio jauniojo prezidentas Viktoras Uspaskich nutraukė bet kokias investicijas Lietuvoje. „Bandomė tik pabaigti tai, ką buvome pradėję, o visus kitus projektus sustabdėme“, — „Respublikai“ sakė V. Uspaskich, neslėpdamas, kad dabar gamyklas stato ne Lietuvoje, bet Lenkijoje bei Kaliningrado srityje.

Minėta 5,9 mln. litų bauda buvo paskaičiuota už tai, kad parduotuvių dirbusios dvi kasininkės pavogė iš kasos maždaug 9,000 tūkst. litų. Mokesčių inspektoriai, aptikę, kad nedeklaruojamos 9,000

litų pajamos, nubaudė „Andaurą“ 25 proc. metų apyvartos dydžio bauda — 5,9 mln. litų. Nors šis sprendimas yra apskūstas teismui ir bylinėjamas jau gerą pusmetį, tokia situacija varo į neviltį V. Uspaskich.

Šiuo metu „Vikondos“ jungtiniui priklauso 37 atskiros imonės, kurių kontrolinius akcijų paketus valdo pats V. Uspaskich. Šiose imonėse dirba daugiau kaip 3,000 žmonių, o metų apyvarta yra apie milijardas litų. Dalis šių imonių dirba užsienyje — Rusijoje, JAV, Kanadoje. „Vikonda“ valdo ir apie 20 prekybos centrų Lietuvoje.

Kėdainių rajono meras Viktoras Muntianas sako, jeigu Kėdainiuose būtų dvi „Vikondos“, nebelyktų bedarbių. Beveik visi kėdainiečiai vienaip ar kitaip yra susiję su „Vikonda“.

V. Uspaskich — rusas, Lietuvoje liko atsiųstas čia tiesi dujotiekio. 1991 m. sausio 13 naktį kartu su visais stovėjo prie Seimo rūmų Vilniuje, todėl verslininką labai žeidžia abejonės dėl „Vikondos“ kapitalo kilmės.

„Visas „Vikondos“ kapitalas yra lietuviškas — nė vienas užsienietis neturi centro bendrovės savo akcijų dalies, visi akcininkai yra Lietuvos piliečiai, — sakė V. Uspaskich, įtakos mano sprendimams niekas neturi, tačiau dabar man norisi net ir labai pigiai parduoti kokius 30-40 proc. koncerno akcijų dideliu ir labai įtakingam investuotojui vien tam, kad valdžia bent pagaltų, kas geriau — sužlugdyti lietuvišką imonių centrą ar įsileisti svetimus, kompromisų nepripažįstančius investuotojus“.

Verslininkas teigia, jog verslui finansuoti emės nemazus kreditus iš Lietuvos bankų. Visas savo imones V. Uspaskich pirkė už grynųjų pinigų ir mokojo iš karto: „Ne taip kaip kiti, už čekius nieko nesu įsigijęs, todėl nedalyvavau, išvagiančias valstybės turtą“.

Verslininkas teigia, kad jeigu jam Lietuvoje nepavyks pasiekti, kad būtų panaikinta 5,9 mln. litų bauda, nedvejodamas kreipsis į Europos žmogaus teisių teismą. Tačiau virš „Vikondos“ vadovų iškilo dar viena grėsmė — iškelta baudžiamoji byla vienai koncerno partneriui, kad ši išvėžė 10 neapmokestintų lietuviškų šakotų į Maskvą vykusią dujininkų šventę.

YRA IŠ KO RINKTIS

Ekspertai sutaria, kad Lietuvos vertybinių popierių rinka yra kol kas dar neatrasti klodai. Investicijų portfeliai formuoti yra iš ko. Apie tai rašo „Verslo žinios“.

Nepaisant, kad kol kas į bendrovių akcijas investuojama nedideliai ir nedaug, finansų analitikai tvirtina, jog Lietuvos vertybinių popierių yra pigūs ir patraukūs, o daugelio perspektyvių imonių akcijų kaina neatitinka jų realios vertės.

Banko „Hermis“ investicijų analitikas Šarūnas Skyrus patartų pirkti didžiausią pierdubimo imonį, išskyrus Biržų akcinę pieno bendrovę ir Marijampolės pieno konservų akcijų. Biržų akcinė pieno bendrovė siūlo platų produkcijos asortimentą, tačiau kol kas nesimato jos pelno, o Marijampolės pieno konservų labai priklausomi nuo subsidijų. Pasak eksperto, „Mazėikių pieninės“ akcijos yra pigios, nes imonė greitai auga. „Panevėžio pienas“ neturi skolų, investuotojai labai mieliai išpirktų ir jos akcijų emisiją. Tačiau finansų mak-

lerio imonės „Vilfima“ rinkos tyrimų skyriaus vadovas Sigitas Petrautis sako, jog „Panevėžio pienas“, skirtingai nei „Rokiškio sūris“, dėl mažo akcijų likvidumo kol kas priskirtinas prie rizikingesnių investicijų.

Investicijas į alaus gamintojų akcijas analitikai patartų dalyti tarp „Švyturio“ ir „Kalnapilio“. Ekspertai abejoja dėl investicijų į „Ragučio“ bei „Utenos gerimų“ akcijas, nes kol kas gylota šių imonių ateitis. Idomūs investuotojams galėtų būti „Anykščių vyno“ vertybiniai popieriai dėl imonės strategijos ir perspektyvumo.

Banko „Hermis“ analitikų teigimu, labiausiai dėmesio vertas Biržų „Naftotiekis“, nes tai labai pelninga, skolų neturinti ir perspektyvi imonė. „Lietuvos dujos“ bei „Lietuvos energija“ kojas pančioja nežinomybė dėl valstybės politikos.

Verta pirkti „Medienos plaušų“ akcijų, nors jos ir brangios. Stabilia ir idomia bendrovė, kurios akcijos nepelnitai užmirštos, ekspertai laiko Kauno farmacijos imonę „Sąnitas“.

Iš tekstilės imonių pataria ma drąsiai investuoti tik į „Utenos trikotažo“ akcijas.

KALAKUTAI PUIKIAI JAUČIASI LIETUVOJE

Šiandien jau daugelio Lietuvos ūkininkų sodybose galima pamatyti išdidžiai vaikščiojančius baltus kalakutus milžinus. Šį pavasarį Lietuvos gyvulininkystės instituto paukštinkystės bandymų stotyje Vėlėje (Panevėžio rajone) išperinta apie 1,5 tūkst. tokių kalakutiukų.

Pirmasis Lietuvoje perinti ir auginti angliškus kalakutus emėsi Kretingos rajono ūkininkas Vladas Baltuonis. Dabar nuo kretingiško beveik neatsilieka ir Anykščių rajono Kavarsko seniūnijoje gyvenantis ūkininkas Romas Kubaitis. Angliški kalakutai jau tapo abiejų ūkininkų pagrindiniu pajamų šaltiniu. Anot jų, kalakutus perinti ir auginti naudingiau, nei auginti kiaules, galvijus, ar linus ir runkeles.

Dalį kiaušinių angliški kalakutiukai perinimui ūkininkai surenka patys, dalį nusiunka iš Anglijos firmų.

Vienadienis kalakutiukas kainuoja 18 litų. Per metus angliški milžinai gali užaugti iki 35 kg svorio, jiems nereikia brangaus lesalo. Vienas kilogramas kalakutienos rinkoje kainuoja 14-16 litų, tad suaugęs, bet neperaugęs toks kalakutas gali duoti beveik tiek pat pajamų kaip bekonas, — rašo „Lietuvos rytas“.

AUTOMOBILIŲ AIKŠTELĖ — ANT PARDUOTUVĖS STOGO

Balandžio pabaigoje uždaryta remontui kadaise Vilniuje buvusi vienintelė baldų parduotuvė Mindaugo gatvėje. Remontas kainuos apie 10 mln. litų. Atgaivinti 30 metų pažymėjusią parduotuvę emėsi bendrovė „Vilniaus prekybos mažmena“. Po remonto senosios baldų parduotuvės išorė pasikeis labai nedaug, kur kas daugiau naujovių bus viduje.

Viena įdomiausių perstaty-

mo projekto dalių — automobilių aikštelė, kurią numatoma įrengti ant dalies parduotuvės stogo. Šis prekybos centras įsikūręs labai judrioje Vilniaus dalyje, o dabartinių aikštelių prie jo niekada nepakako.

Pasak „Rinkos“, remontas užtruks 7 mėnesius. Kol baldų parduotuvė nedirbs, visiems jos dabartiniais darbuotojams, kurių čia buvo apie 60, siūloma pereiti į bendrovę „Vilniaus prekybos mažmena“ ir dirbti kitose parduotuvėse. Išplėtus prekybos plotą, Vilniaus baldų prekybos centre gaus darbo apie 180 žmonių.

Rima Jakutytė

• Didžiausias gyvenimo džiaugsmas yra žinoti, kad esame mylimi dėl to, kas esame, ar geriau pasakius — nepaisant to, kas esame.

Victor Hugo

PASIKALBĖJIMAS SU JAV LB KRAŠTO VALDYBOS PIRMININKU

Atkelta iš 3 psl.

Labai svarbių diskusijų grupė bus: kaip mes galime palaikyti tarpusavio ryšius ir ieškoti būdų, kaip padėti spaudai. Į šią grupę bus kviečiami lietuvių spaudos, radio ir kitos žiniasklaidos atstovai.

—Dabnai galima išgirsti tokį nusiskundimą: mūsų bendruomenė daugiau rūpinasi Lietuva, o mus užmiršo. Kaip Jūs ir tokį pasakymą reaguotumėte?

—Tai netiesa. Prisiminkime lietuviškas mokyklas, kultūrines, socialinę veiklą — tai labai prasmingi darbai JAV lietuvių labui. Tas vyksta Lietuvoje, ne kurio atskiro žmogaus nuopelnui. Juk mes visi lietuvių — kaip galime sakyti „jūs ir mes“? Dabar yra proga dirbti kartu su Lietuva, ta proga ir naudojames.

—Kaip Jūs suprantate PLB veiklą? Kur ji stovi JAV LB veiklos plane?

—Mes neplanuojame PLB veiklos! Mes priklausom PLB, kaip jai priklauso ir kitų kraštų bendruomenės. Mes nustatom tik JAV LB veiklą, t.y. nustatome JAV LB tarybą, o Krašto valdyba vykdo. Jokio konflikto su PLB nėra.

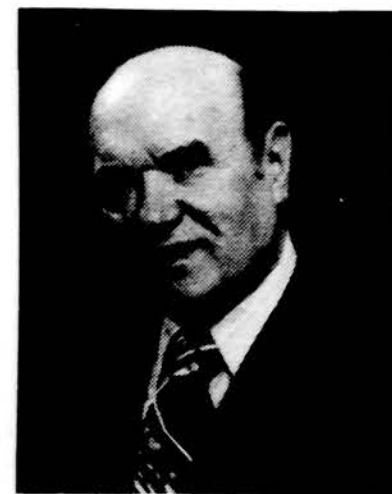
—Kas Jus pastūmėjo į veiklą?

—Aš buvau įsijungusi į lietuvišką veiklą ir studijuodama, buvau net studentų sąjungos pirmininke. Dar anksčiau, stovykloje Vokietijoje, buvau skautė. Veliau kelėtu metu buvau savo LB apylinkės pirmininke, esu šokusi kiekvienoje tautinių šokių šventėje. Iš tikrųjų kandidatuoti į JAV LB Krašto valdybą paskatino dr. Antanas Razma ir dr. Tomas Remekis, kai 1988-1989 m. susikūrė Sąjūdžio ir dr. Razma sukūrė Visuomeninių reikalų tarybą, kurios pirm. buvo dr. T. Remekis. Abu tuomet Urbanijoje studijavome politinius mokslus. Jis pakvietė dalyvauti taryboje. Po to buvau Krašto valdybos vykdomoji vicepirmininke, o vėliau — išrinkta pirmininke. Taip palaipsniui ir įsijungiau. Atrodo, kad tai viso mano gyvenimo eiga.

—Dėkojame už pasikalbėjimą ir sėkmės būsimuose pasitarimuose Clevelande.

Kalbėjosi Leonas Narbutis

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

ANATOLIJUS LAKAS

Mirė 1997 m. rugpjūčio 28 d.

Jau praėjo vieneri metai, pilni liūdesio ir gražių prisiminimų nuo mūsų brangaus Vyro, Tėvo ir Senelio Anatolijaus Lako mirties.

Jo brangiam atminimui šv. Mišios bus atnašaujamos rugpjūčio 29 d., šeštadienį, 8 val. ryto, Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje, Lemont, IL.

Maloniai kviečiame draugus dalyvauti šv. Mišiose ir prisiminti Velionį savo maldoje.

Lakų šeima

PUSMEČIO AUROS KULTŪROS ŽIDINIUI NEW YORK'E

Per pirmąjį šių metų pusmetį (nuo 1998 m. sausio 1 d. iki birželio 30 d.) iš 58 asmenų, 6 organizacijų ir vieno palikimo gauta \$33,749. Asmenų aukos ar nario mokesčiai sąraše nurodyta prieš aukotojų pavardes. Skliaustuose, sekant kiekvieną pavardę, duodama aukotojo ar šeimos suma nuo Kultūros židinio (toliau KŽ) steigimo pradžios, įskaitant šio pusmečio aukotą sumą. KŽ vadovybė yra patenkinta gan didelėmis pavasario aukomis ir rėmėjų gausumu. Didėjanti narių ir organizacijų parama „KŽ“ yra itin svarbi dėl pranciškonų planuojamo išsikraustymo. Pavasario pusmečio rėmėjų skaičius ir jų aukos paprastai yra žymiai mažesnės, negu rudens pusmetyse. Greičiausiai tai yra todėl, kad rudenį yra KŽ korporacijos metinis suvažiavimas, kurio proga nariai susimoka nario mokesčius ir papildomai paremia KŽ.

Paprastai New York'o KŽ rėmėjų pavardės ir aukos būdavo spausdinamos per dešimtmečius du kartus metuose New York'o tėvų pranciškonų „KŽ bininko“ laikraštyje. Tačiau šiais metais jie atsisakė tokių sąrašų spausdinti.

Asmeninių aukų sąrašas: \$27,102.76 — a.a. Stella J. Willworth (testamentinis palikimas). Tai didžiausia KŽ vienkartinė parama, p. Stella J. Willworth yra lietuviškos kilmės, ilgą laiką gyveno ir mirė Brooklyn'e. \$160 — Dr. A. Dunajewski (\$1,245). Po \$100 — dr. J. ir D. Bilėnai (\$2,418), V. ir V. Matušaitis (\$856), M. ir S. Remėza (\$1,160). Po \$75 — V. ir D. Anonis (\$1,315), dr. N. Bražėnas (\$1,074), rev. S. Raila (\$395), D. Uzas (\$410), \$70 V. ir S. Vajkutis (\$730). \$55 — P. Bivainis (\$295). Po \$50 — N. ir N. Angeliadis (\$385), S. Birutis (\$2,300), S. ir G. Bobelis (\$410), dr. J. B. Dičpinigaitis (\$1,415), Z. Dičpinigaitis (\$545), dr. S. Dimas (\$1,840), R. Graudis (\$759), L. Hood (\$225), Z. Jurienė (\$855), R. Klivėčka (\$315), dr. A. Laucius (\$350), H. ir I. Miklas (\$1,385), P. ir A. Petraitis (\$270), A. Petrikas (\$255), dr. J. Shukis (\$200), A. ir D. Šilbajoris (\$4,779), A. Tumas (\$100), J. Valaitis (\$1,995). \$35 — J. Matulaitienė (\$470). Po \$25 — R. Bork (\$135), K. Butkus (\$520), O. Danisevičius (\$640), A. Jankauskas (\$275), A. Landsbergis (\$160), rev. dr. A. Rubšys (\$2,040), K. Simaitis (\$1,690), S. Skobeika (\$935), R. Šlepetytis (\$370), J. Valiūšaitis (\$125), D. ir M. Banevičius (\$125).

Parama iš organizacijų ir KŽ kavinės: \$3,744 — KŽ kavinės keturių mėnesių auka (jos visas pelnas skiriamas KŽ išlaikymui), \$302 — LB New York City, \$230 — United Way of NYC, reikia paminėti, kad šios pusmetinės sumos yra gaunamos per Brooklyn Union Gas korporacijos tarnautojų L. Vebeliūno ir R. G. Keller algų atskaitymus. Tuos pusmetinius atskaitymus jie aukoja KŽ per daugelį metų. Po \$50 — Knights of Lithuania 41 kuopa, NY Maironio mokykla ir SLA-126 kuopa.

Aukos mirusiųjų atminimui: \$25 atminimui a. a. p. Bronės Lukoševičienės (aukojo D. ir M. Banevičiai); auka įtraukta aukotojų sąraše.

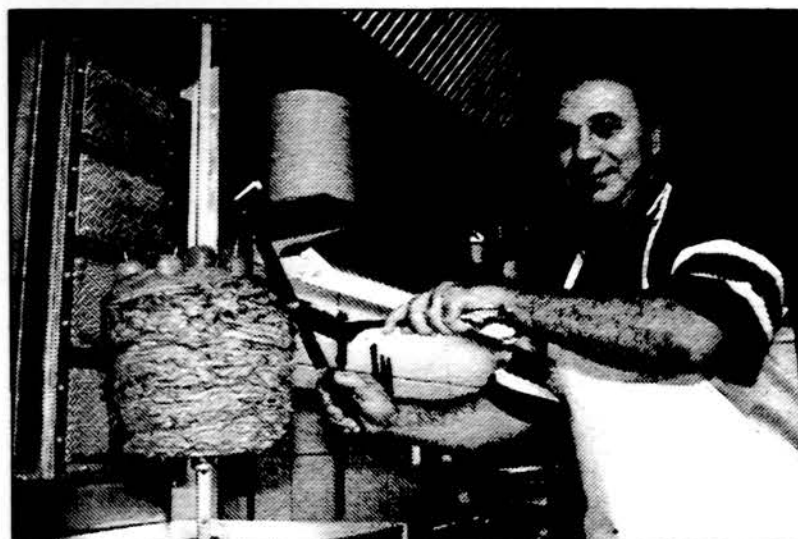
Dėl neaiškios KŽ ateities sumažėjo įplaukos už patalpų naudojimą nenariams, nes kol kas priimti užsakymų negalėjome daugiau kaip iki š. m. spalio galo. Paskutiniame KŽ susirinkime vadovybė nubalsavo pratęsti patalpų rezervaciją 6 mėnesiams, nuo spalio iki balandžio pabaigos.

Kultūros židinio vadovybė dėkoja visiems už paramą aukomis, nario mokesčiais ir už atsilankymą KŽ renginiuose. Primename, kad KŽ nario mokesčiai yra \$50 organizacijoms, \$25 — asmenims ir \$10 — naujai atvykusiems iš Lietuvos. Čekius aukas rašyti Lithuanian Cultural Center vardu. Visos aukos ir nario mokesčiai yra atleidžiami nuo valstybinių mokesčių.

Atsiprašome už bet kokią klaidą ar praleidimą. Tai pastebėję, malunkite pranešti KŽ raštu.

Adresas: Lithuanian Cultural Center Inc., 355 — Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207-1910, tel. 718-235-8386.

Kultūros židinio vadovybė.

Libanietiški kilmės Danijos pilietis virėjas naujame restorane „Savarma“ ruošiasi patarnauti klientams. Libanietiškių valgių restoranas atidarytas rugpjūčio pradžioje netoli Aušros Vartų Vilniuje. Nuotr. Eltos

Greito maisto ir patarnavimo restoranas „Savarma“, atidarytas rugpjūčio pradžioje Vilniuje, netoli Aušros Vartų. Nuotr. Eltos

Vieninteliam broliui

A.†A.

JURGIUI GRIGALAIŠKUI

mirus, mūsų mielą kolegę ELENA DOVILIENĘ nuosirdžiausiai užjauciamie ir dalinamės skausmu.

Korp/ „Filiae Samogitiae“ korporantės

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Irena Kriaučiūnienė.

Irena Kriaučiūnienė ne tik žada dalyvauti „Draugo“ pokilyje rugsėjo 20 d. Martiniuke salėje, bet apdovanojo dienraštį ypāt dosnia auka — 1.000 dol. Tariaime nuoširdžiausią aciu!

I Lietuvos Krikščionių demokratų remėjų rengiamą gegužinę sekmadienį, rugsėjo 6 d., kviečiami visi pasidžiaugti besibaigiančios vasaros oru bei gražia aplinka ažuolų pavėsyje Ateitininkų namų sode. Būsime pavaišinti paslaugiu šeimininkų gardžiais pietumis, šilta ir šalta atgaiva. Gegužinės pradžią 12 val., o Ateitininkų namų adresu: 12690 Archer Ave, Le-mont.

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės šauliai per savo vadą Justiną Sidlauską įsigijo 10 bilietų į „Draugo“ puotą. Jie stalą suorganizuoja ir pokilyje dalyvauja kasmet.

Rengimo komitetas pri-mena užsisakiusiems vietas į kun. Rimanto Gudelio susi-pažinimo su parapijiečiais ir lietuvių visuomenę pietus, kad jie bus jau šį sekmadienį, 2 val. p.p., Šv. M. Marijos Gi-mimo parapijos salėje.

Beverly Shores vasaros šventė — tai trijose valstijose gyvenančių lietuvių šventė! Ji prasidės rugpjūčio 29 d., šeštadienį, 1 val. popiet, Lituanikos parke ir baigsis sekmadienį, rugpjūčio 30 d., 12 val., šv. Mišiomis, kurias aukos kun. Antanas Saulaitis.

Kviečia į talką! Galintys padėti, kviečiami šeštadienį, rugpjūčio 29 d., 9:45 val. r., rinktis Pasaulio lietuvių cent-ro apatinėje mašinų pastaty-mo aikštėje ir padėti krauti siuntinius ir talpintuvą. Bus apie 200 dežių. Kviečia „Saulutė“. Lietuvos vaikų glo-bos būrelis.

Ar prisimenate nuosta-bius Broniaus Jonušo maršus, kuriuos grojant, net sta-lai ir kėdės pradėdavo kojas į taktą kilnoti? „Draugo“ ad-ministracijoje šiuo metu gali-ma įsigyti 14 maršų, įrašytų kasetėje, arba kompaktiniame diske. Juos įgrojo Lietuvos Vi-daus reikalų ministerijos rep-rezentacinis pučiamųjų in-strumentų orkestras (jis grojo prezidento inauguracijoje), di-riguojant plk. lt. Algirdui Ra-dzevičiui. Tai geros kokybės muzikiniai įrašai, kurie su-teiks ne vieną malonią — ir nostalgikš — valandėlę be-siklausantiems. Gautas ribo-tas įrašų kiekis, tad pas-kubekite užsisakyti.

BRONIUS JONUŠAS

Tuo pačiu kviečiame su-sidomėti Algirdo Radzevičiaus paruošta, 1996 m. „Spindulio“ leidyklos Kaune išleista knyga „Bronius Jo-nušas“. Kietais viršeliais, iliustruota, gerai paruošta, 158 psl. turinti muziko Bro-niaus Jonušo biografiją su jo kūrybos bibliografija ir kitais priedais. Gaunama „Draugo“ administracijoje. Tai būtų la-bai tinkama dovana — kartu su Broniaus Jonušo maršu įrašų kasetėje arba kompaktiniame diske — mėgstantiems maršus arba pažinu-siems maestro Jonušą, kaip dirigentą, kaip asmenį.

Nekalto M. Marijos Pra-sidėjimo parapija, Brigh-ton Parke, ruošia nuotai-kingą vasaros galo karnavalą rugpjūčio 28, 29 ir 30 d. ir kviečia visuomenę, ne tik pa-rapijiečius, atvykti: pasilink-sminti, pasivaišinti, laimėti dovanų, pažaisti „bingo“. Pel-nas skiriamas parapijai. Visos linksmybės vyks parapijos bažnyčios kieme, 44 ir Califor-nia Ave.

Zarasiškių klubo pirm. Bronius Blekys užsake 10 bilietų — visą stalą — į „Draugo“ pokylį rugsėjo 20 d. Martiniuke salėje. Tai gražus pavyzdys visoms lietuviškoms organizacijoms.

IS ARTI IR TOL

„KULTŪROS ŽIDINYS“ NETEKS SAVO BŪSTINĖS

Lietuviškai kultūros salelei New Yorke teks persikelti į kitas patalpas.

Kaip praneša Kęstutis Mik-las, lietuviško „Kultūros židi-nio“ likimas buvo svarstomas Lietuvos generalinio konsulo New Yorke Petro Anuso ini-ciatyva surengtoje diskusijoje, kurioje dalyvavo ir JAV atvy-kęs Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Vytau-tas Dudėnas.

„Kultūros židiny“ Brooklyn pakraštyje prieš 27 metus įsi-kūrė patalpose, kurių staty-boms daugiausia panaudotos lietuvių išeivių aukos. Tačiau legaliais šio komplekso savi-ninkais tapo pranciškoniai, ku-rie centrini pastatą su salė-mis, biblioteka ir posėdžių kambariais už simbolinę vieno dolerio sumą išnuomojo „Kul-tūros židinio“ tarybai, be jokio vargo išlaikantį savąjį komplekso dalį.

Likusias pastatus valdo pranciškoniai, dabar nebetu-rintys lėšų šioms pastatams išlaikyti. Todėl jie, manydami esą teisėti visų pastatų savi-ninkai, nutarė viską parduoti ir paskelbė, kad nuo spalio 31 dienos neatnaujins nuomos sutarties su „Kultūros židinio“ taryba. Tuomet lietuviui nebe-teks patalpų savo visuomeni-nei bei kultūrinei veiklai, šventėms ir kitokiems rengi-niams, taip pat šeštadienei mokyklai ir sportuojančiam jaunimui.

Per minėtą diskusiją nuta-h-ta, jog „Kultūros židiny“ turi išlikti ir įsikurti miesto cen-tre. Dabar jis veikia gan nepa-togioje vietoje, kurioje negyve-na lietuvių ir iki kurios gana sunku nuvykti. Pasak diskusi-jos dalyvių, naujos patalpos New Yorke centre taip pat galėtų įsikurti Lietuvos gene-ralinis konsulas, misija Jungtinėse Tautose, kitos lie-tuvių organizacijos, šeštadie-nio mokykla.

Tačiau įsigyti naujas patal-pas pavyktų, tik sulaukus pa-galbos iš Lietuvos. Be to, prieš-ką nors nusprendžiant dėl naujos „Kultūros židinio“ būs-tinės, būtina išnagrinėti visas galimybes — tai atlikti sutiko generalinis konsulas Petras Anusas ir trys jo talkininkai: profesorius Rimas Vaičaitis, daktaras Algis Plūra ir Lai-ma Šileikytė-Hood. (Elta)

kviečiami dalyvauti mišiose ir kartu pasimelsti. VKLS Či-kagos skyriaus valdyba.

• Siuntinių į Lietuvą kompanija Baltia Express praneša gerą naujieną: priimi-nėjame siuntinius naujosiose patalpose, 7269 S. Harlem Ave., Bridgeview, IL 60455 (Amber Health Center). Atvy-kite arba skambinkite tel. 708-458-3810 arba nemokamu tel. 1-800-SPARNAI.

• Vilniečių žiniai! Š.m. rugpjūčio 30 d., sekmadienį, 10 val. ryto Tėvų Jėzuitų koply-cioje bus atnašaujamos šv. Mišios už mūsų skyriaus narių-geradarių a.s. agr. Juozo Leko ir a.s. Jono Tijūno sielas. Čikagos skyriaus nariai, mirusiųjų draugai ir pažįstami

Redaguoja J.Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL

Lietuviškas namelis vasaros gam-toje. Piešė dail. Algirdas Mečys Šimkūnas

TURIME DIDŽIOTIS

Kaip mažas daigelis dygda-mas pramuša net asfaltą, taip ir lietuvių savo ryžtu skynėsi kelią laisvės, nepriklausomy-bės link. Kai prieš 80 metų vasario mėn. 16 dieną dvide-šimt lietuvių paskelbė, jog Lietuva yra laisva, nepriklau-soma nuo kitų valstybės, belie-ka tik stebėtis drąsa ir ryžtu pasipriešinti galiūnams val-stybėms pavergėjams. Turime didžiūtis, kad turėjome tokių tautiečių, kurie vedė Lietuvą iš tamsių okupacijos labirintų į šviesą. Išliko tas laisvės troš-kimas ir tada, kai Lietuva bu-vo okupuota.

Išsaugojo mums Lietuvą mūsų tautos vedliai ir kovoto-jai už laisvę. Jų dėka sulau-kėme laisvės ir nepriklausomybės. Tad Vasario 16 dieną mes minime ne tik šią svarbią Lietuvos istoriją datą, bet ir didžiujamės tais, kurie vedė į laisvę.

Kristina Bartkutė, Smalininkai, Jurbarko rajonas

LIŪDNI PRISIMINIMAI

Sužinoti apie sunkius laikus Lietuvoje, yra nemalonūs pri-siminimai, bet žmonės privalo žinoti, ką darė rusai komunis-tai. Ačiū Dievui, kad Antanas Navaitis išliko gyvas ir gali papasakoti apie visas išgy-ventas Sibire baisybes. Sibiras yra „holocaust“, bet apie tai niekas nekalba. Jeigu, kuris nors lietuvis atliktų „Shind-lers List“ apie Sibirą, gal lai-mėtų Oskaro premiją. Tada vi-tas pasaulis sužinotų apie lie-tuvius, kurie daug iškentėjo.

Artūnas Karalius, 10 kl.

Sausio mėn. 4 d. istorijos būrelio „Geležinis Vilkas“ su-sirinkime dalyvavo Arvydas Žygas, kuris dabar dėsto Lie-tuvos universitete. Jis grįžo į Ameriką praleisti Kalėdų atostogas. Jis mums papasa-koto apie šeimos padėtį Lietu-voje. Liūdna girdėti, kad daug šeimų Lietuvoje yra alkoholi-kai. Nuo jų nukentia daugiau-sia vaikai, jie gauna blogą pa-vyzdį.

Inga Janušaitė, Audra Adomėnaitė, 9 kl. Visi Lemonto Maironio lit-mos mokiniai (1996/97 m. Moksleivių metraštis)

NYKŠČIUKAS

Kartą gyveno senelis su se-nelė, kurie labai norėjo vaikų. Pas juos atėjo elgeta ir liepė senelėi nupjauti pirštą ir įmesti į krosnį. Kitą rytą senelė kepė blynus, staiga išgirdo nykštuko balsą ir pasisakė esąs jos sūnus. Nykštukas nu-jėjo pas tėvą, kuris arė lauką. Paprašė, kad jam leistų arti. Vaziavo pro šalį ponas, kuris viską matė ir norėjo nupirkti

Nykščiuok. Senelis pardavė ponui. Nykščiuokas pasislėpė ir pabėgo su vilku. Nykščiuokas ilgai ir smagiai gyveno pas senelius.

Atpasakoj

Daina Valaitytė, 9 klasės mokinė. Čikagos lit. m-la

VELNIAS IR LIETUVIS

Senelis prieš mirdamas paliko visą savo turtą trims vai-kams. Vyriausias gavo trobe-lę, vidutinis — karvę, o jau-niausias — kamuolį siūlų. Jauniausias eidamas per gi-rią, nenorėjo paklysti, tai ap-vyniojo siūlais visus medžius. Velnias pamatęs, paklausė lie-tuvi, ką jisai daro. Lietuvis at-sakė, kad išraus visus me-džius. Velnias išsigando ir pa-siūlė pinigų, bet pirmiau tu-rėjo dalyvauti lenktynėse. Lie-tuvis pasakė, kad jis turi še-imą ir leido velniui bėgti su jo „vaikais“. Bėgo su kiškiu, jis velnią pralenkė. Voverė įlipo aukščiausiai į medžio viršūnę, o lokys eidamas ristynių, vos gyvą paliko velnią. Pagaliau velnias liepė pačiam lietuviui bėgti. Jis užsėdo ant arklio ir pralenkė velnią. Lietuvis gavo pilną maišą aukso ir laimingai gyveno.

Atpasakoj

Daina Valaitytė, 9 klasės mokinė. Čikagos lit. m-la

IŠ KUR VYRŲ GERKLĖSE ATSIDRADO ADOMO OBUOLYS

Klaidų galima padaryti viso-kių: iš vieno draugai pasi-juoks, už kitas mokytojas dve-jetą parašys, bet padaryti klaidą, dėl kurios daugybėje pasaulio kalbų panašus žodis atsirastų — įvykis iš tikrųjų vertas dėmesio.

Viduramžiais vienas, matyt, ne per didžiausio mokslo žmo-gelis (gaila, nei vardo, nei pa-vardės šiandien nežinome skaitė kažkokį žydišką medicinos traktatą ir rado ten pasa-kymą „tappuch ha adam“. Senovės žydų kalba tas skaity-tojas mokėjo nelabai jau gerai, tačiau jis puikiai žinojo, kad patys pirmieji pasaulio žmo-nės buvo Adomas ir Ieva, kad jie, visko pertekę, rojuje gyve-no, kad bjaurybė žaltys juos sugundė „uždrausto vaisiaus“ paragauti ir, to obuolio atsi-kandus, visos žmonijos nelai-mės prasidėjo...

Žodis adam senovės žydų kalboje reiškia žmogų. Kaip lietuvių kalbos žodis žmogus yra tos patios šaknies, kaip ir žodis žemė, taip senovės žydų adam yra neatskiriamas nuo žodžio adama — žemė. Vadi-

„Neringos“ stovykloje, Vermonto valstijoje, prisiuogautomis mėlynėmis gardžiuojasi Mantas Vidutis, Algis Puteris ir Nida Vidutytė.

Nuotr. D. Vidutienės

PAGALVOKITE NR. 13 ATSAKYMAI

1. 1971 m. liepos mėn. 26 d. su Apollo 15 buvo ketvirtą kartą nusileista ant mėnulio ir važinėta automobiliu „Lunar Rover“. 2. 1986 m. iššovus raketą Challenger, ji kildama į erdvės sprogą už 73 sekun-džių. Žuvo visa 7 žmonių igu-la. 3. 1992 m. amerikiečiai astronautai vyras M. C. Lee ir jo žmona N. J. Davis skraidė erdvėje. 4. Spyna ir raktas. 5. Bitė, Šikšnosparnis. 6. Taip. Yra augalas panašius į lina-žolės žiedą, smulkūs, tankiai šakoti lapeliai. Tai stovin-čių ir lėtai tekančių vandenų keliautojas — paprastasis skendenis. Šaknų jie neturi, žemės nepasiekia, todėl vėjo pučiami gali visur plaukioti. Prie povandeninių skendenio lapų yra maišeliai, į kuriuos įkliuvus maža žuvytė negali ištrukti ir per laiką žūsta. Tuomet augalas panaudojės tirpinamąjį skystį prie mai-šelio sienelės išciulpia visą gy-vio kūną, lieka tik kaulai. Skendeniai gauda ir kitus ma-zus gyvius. Rudenį numeta se-nus lapus, kurie ilgai plaukio-ja vandenyje, vėliau nugrimz-ta į dugną ir supūva. Tik jų pumpurai atitirštę ir lei-džiasi žiemoti į dumblą. Pava-sarį jei vėl pakyla į viršų, lei-džia lapukus ir stiebelį gra-ziam žiedui. 7. Skrybėlė, mui-las, kepalas, rankena, plunk-snakotis (rašiklis), zvakė, ka-tė, šaukštas, višta, mėnulis, saulė, virvė.

Algirdas Sabaliauskas

PELIŲ IR ŽEBENKŠČIŲ KOVA

Kai persekiojo žebenkščių kariuomenė peles, jos kuo greičiau skubėjo pasislėpti ur-vuose ir nuo žudynių sveikos išsigelbėti. O jų vadai, sau-prie galvų prisitvirtinę ragus, kad mušyje iš tolo būtų mato-mi ir kad iš paskos žengtų pa-prasti kariai, angų (urvų) siaurymėse įstrigo ir nusibai-gę, patekę savo priešinams tarp aštrių dantų ir nukeliavę į pilvų juodąsias prarajas. Už-tenka tautai atsidurti sun-likio bėdoje, ir jos vadovams už didybę tenka nukentėti, o varganas žmogus lengvai pa-sislepia.

Fedras

PAGALVOKITE NR. 14

1. Kas buvo pirmoji negrė astronautė? 2. Ar Šv. Rašte yra minima „blusa“ ir „dramb-lis“? 3. Iš kur „Sumo“ ristynės atkeliavo į Japoniją? (Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis). 4. Čerskuciai barškuciai eina į ežerą vandens gerti? 5. Čiulba ulba vyturiukas, būtų nieko, tiktai kiauras jo pilvukas? 6. Kurio medžio labai graži ir tvirta mediena? 7. Vaikščioti sveika. Pamėginkite šiais ta-keliais nuo pradžios iki pabaigos pajudėti. (Žiūrėkite pieši-nėlį).

Išklyko vasaros malonumais džiaugiasi „Žiburelio“ mokinukės — Liana Jokubauskaitė, Daina Kielaitė, Vija Kasniūnaitė, Vaiva Lagunavičiūtė, Kristė Lapkutė ir Daiva Silionaitė.

Nuotr. Vilijos Klienienės

S K E L B I M A I

ADVOKATAS GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
(1/2 bl. į šiaurę nuo Balzako muziejaus)
Tel. 773-582-4500

14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 708-301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis

Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60639
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 9 v.r. iki 7 v.v.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 v.p.p.

ADVOKATAS

Vytenis Lietuvinkas

4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100
Valandos pagal susitarimą

• Pinigai, siuntiniai, bal-dai, automobiliai. TRANS-PAK, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629. Tel. 1-773-838-1050.

(sk.)

• Parduodame lėktuvo bilietus į Lietuvą ir kitus pa-saulio kraštus geriausiomis kai-nomis. Skambinkite First Class Travel, tel. 847-392-6320.

(sk.)

• Lemonte TRANSPAK įstaigos naujos darbo val., šetd. 9-1 v.p.p., sekmd. 9-1 v.p.p. Tel. 1-630-257-0497.

(sk.)

• Vilniečių žiniai! Š.m. rugpjūčio 30 d., sekmadienį, 10 val. ryto Tėvų Jėzuitų koply-cioje bus atnašaujamos šv. Mišios už mūsų skyriaus narių-geradarių a.s. agr. Juozo Leko ir a.s. Jono Tijūno sielas. Čikagos skyriaus nariai, mirusiųjų draugai ir pažįstami